

AAGE V.
JENSEN
NATURFOND

ÅRSRAPPORT 2024

Årsrapporten er fremlagt og godkendt
på fondens årsmøde 20. maj 2025

Mette Fabricius Skov

CVR 30 20 55 96
Kampmannsgade 1, 6. sal
1604 København V

INDHOLD

FORORD

v. direktør Hanne Haack Larsen	5
--------------------------------	---

PÅTEGNINGER

Ledelsespåtegning	6
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	7

LEDELSESBERETNING 2024

Fondsoplysninger	9
Fondens formål	10
Fondens vision	10
Målsætninger	10
Strategi	11
Vores strategiske indsatser	11
Vores værdier	12
Oversigt af Naturfondens ejendomme	12

UDELINGSPOLITIK

- Fondens formål	14
- Ramme for eksterne uddelinger	14
- Vurdering af ansøgninger	14
- Evaluering af projekter	14
- Forskningsaktiviteter	15
- Besøgende	15

VORES TILGANG

- Diversitet	16
- Transparens	16
- Åbenhed og kommunikation	16
- Habilitet	16
- Samarbejdspartnere, nøgleinteressenter og partnerskaber	16
- Vores omverden	16
- Anbefalinger for god fondsledelse	17
- Fondens påvirkning af det eksterne miljø	17
- Fondens organisering og vidensressourcer	18
- Medlem af fondenes videnscenter	18

BESTYRELSEN	20
-------------	----

ÅRETS AKTIVITETER

Eksterne uddelinger	26
- Formidling	26
- Forskning	28
- Forvaltning	29
- Projekter på fondens naturejendomme	30

ØKONOMISKE FORHOLD

Hoved- og nøgletaloversigt	36
Udvikling i aktiviteter	37
Udvikling i økonomiske forhold	37
Årets resultat versus forventet udvikling	37
Eventuel usikkerhed ved indregning og måling	37
Særlige risici	37
Den forventede udvikling	38
Skatteforhold	39

ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR – 31. DECEMBER 2024

Resultatopgørelse	41
Balance aktiver	42
Balance pasiver	43
Egenkapitalopgørelse	44
Pengestrømsopgørelse	45
Noter	47
Anvendt regnskabspraksis	54

FORORD

Naturfondens formål er 'natu-rens bevarelse og udvikling samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark' og vi bidrager bl.a. ved at gennemføre naturprojekter på egne arealer og ved at donere midler til en lang række projekter.

Det første naturareal blev opkøbt i 1988 og i dag ejer vi 19.300 hektar natur fordelt i hele landet og med alle naturtyper repræsenteret. Vi står selv for forvaltningen af næsten alle vores naturområder og har gennem mange år opnået meget stor erfaring med at udvikle natur. Vi arbejder evidensbaseret og stiller vores naturområder til rådighed for forskning. Vi samarbejder tæt med kommuner og en række grønne foreninger, og sidstnævnte deltager i lokale naturråd, som rådgiver os om forvaltningen af vores større naturområder. Det er en arbejdsform, som gennem mange år har skabt høj naturværdi, stor erfaring og viden, udbytterige arbejdsnetværk og lokal forankring.

Vi uddeler hvert år midler til formidling, forvaltning og forskning indenfor natur og biodiversitet i Danmark. I 2024 har der været tre ansøgningsrunder og vi oplever en positiv udvikling med et stigende antal ansøgninger hvert år.

I 2024 kom der et helt nyt fokus på natur, klima og næringsstoffer i Danmark, da Den Grønne Trepert blev vedtaget. Med denne aftale vil vores landskab i de kommende mange år ændre sig til gavn for klimaet samt naturen i kystnære områder, fjorde, havet og på landjorden. Det er en ambitiøs aftale, som vil kræve, at mange aktører arbejder sammen.

Naturfonden ser det som sin rolle i Treperten at få biodiversitet integreret i de mange tiltag samt stille viden og erfaring til rådighed.

Naturfonden er velkonsolideret og investerer aktivt og langsigtet i værdipapirer. Det er afkastet herfra, der finansierer Naturfondens investeringer i genopretning og udvikling af den danske natur. Ligesom i 2023 bidrog de finansielle investeringer med et pænt afkast og dermed til en yderligere konsolidering af formuen til gavn for den fremtidige naturudvikling.

Hvert år udgiver Naturfonden en statusbog, der beskriver de eksterne donationer og de mange aktiviteter, der foregår på fondens naturarealer.

Vi har dagligt stor glæde og udbytte af vores samarbejde med eksterne rådgivere, lokale naturråd og frivillige, der alle med stor erfaring, faglighed og begejstring hver dag arbejder for at bevare, monitere, forvalte, formidle og udvikle og beskytte naturen på vores naturområder.

Naturfonden vil gerne takke alle for det gode samarbejde i 2024. Jeg glæder mig til et spændende 2025, hvor vi sammen udvikler en rigere natur.

Hanne Haack Larsen

Hanne Haack Larsen
Direktør, Aage V. Jensen Naturfond

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024 for AAGE V. JENSEN NATURFOND.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til bestyrelsens godkendelse.

København, den 20. maj 2025

DIREKTØR

Hanne Haack Larsen

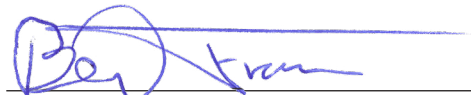
BESTYRELSE

Mette Fabricius Skov
Formand

Pernille Blach Hansen
Næstformand

Bertil From

Peter Kofod Kristensen

Marianne Holmer

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

TIL BESTYRELSEN I AAGE V. JENSEN NATURFOND

KONKLUSION

Vi har revideret årsregnskabet for AAGE V. JENSEN NATURFOND for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2024 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

GRUNDLAG FOR KONKLUSION

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

LEDELSENS ANSVAR FOR ÅRSREGNSKABET

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et års-

regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

REVISORS ANSVAR FOR REVISIONEN AF ÅRSREGNSKABET

Årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes.

Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen.

Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udadelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af

revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

UDTALELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen. Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet, eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 20. maj 2025

GRANT THORNTON

Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 34 20 99 36

Jens Haugbyrd
Statsautoriseret revisor – mne6161

Allan Brølling
Statsautoriseret revisor – mne35809

FONDSOPLYSNINGER

FONDEN AAGE V. JENSEN NATURFOND
Kampmannsgade 1, 6.
1604 København V

Telefon: 33 13 21 45
E-mail: natur@avjf.dk
CVR-nr.: 30 20 55 96
Stiftet: 29. december 2006
Hjemsted: København
Regnskabsår: 1. januar - 31. december

DIREKTION Direktør Hanne Haack Larsen

BESTYRELSE Advokat Mette Fabricius Skov, formand
Senior Vice President Pernille Blach Hansen, næstformand
Direktør Bertil From
Professor Marianne Holmer
Bæredygtighedschef Peter Kofod Kristensen

REVISION Statsautoriseret revisor Jens Haugbyrd
Grant Thornton godkendt Revisionspartnerselskab

PENGEINSTITUT Danske Bank

HJEMMESIDE www.avjf.dk

STRATEGI MED FOKUS PÅ INNOVATION, PARTNERSKABER OG NATURDANNELSE

FONDENS FORMÅL

Aage V. Jensen Naturfond's overordnede formål er naturens bevarelse og udvikling, samt de vilde dyrs beskyttelse i Danmark. Dette skal blandt andet søges opnået ved at erhverve, eje og drive naturarealer, at foretage og støtte genopretningsprojekter, såvel i relation til de af Naturfonden ejede naturarealer som udenfor disse arealer at yde støtte til forsknings- og formidlingsprojekter med tilknytning til bevarelsen og udviklingen af natur, samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark.

I 2022 har Naturfonden færdiggjort en ny langsigtet strategiplan og visionen for de næste 10 år er:

FONDENS VISION

Sammen udvikler vi en rigere natur - større, mere, bedre.

MÅLSÆTNINGER

Det vil vi opnå ved at arbejde med tre målsætninger om innovation, partnerskaber og styrkelse af danskernes relation til naturen.

INNOVATION OG VIDEN DRIVER NATURUDVIKLING

Vi vil være innovative og udfordre den eksisterende tilgang samt vi vil udvikle og nytænke værktøjer og metoder for herigennem at udvikle praksis.

PARTNERSKABER SKABER STØRRE EFFEKT

Vi vil danne mere forpligtende partnerskaber med nuværende og nye samarbejdspartnere; herunder også aktører der i dag ikke arbejder med natur.

VIDEN OG OPLEVELSER STYRKER

DANSKERNES RELATION TIL NATUREN

Vi vil formidle og skabe oplevelser på vores naturarealer, ligesom vi sammen med andre aktører vil være med til at øge kendskabet til naturen og skabe oplevelser, der styrker forståelsen af naturen.

Stranden ved Filsø Hede. Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

STRATEGI

Naturfondens strategi bygger på et solidt fundament af mangeårig erfaring med aktivt naturejerskab, forvaltning, naturudvikling, formidling, monitoring og donationer - og det er på det fundament Naturfonden vil bygge videre.

Vi vil styrke vores forvaltning og donationer ved at indgå i tættere partnerskaber med nuværende samarbejdspartnere og vi ønsker også at indgå partnerskaber med nye aktører, vi ikke tidligere har samarbejdet med for at udvide med ny viden og kompetencer, men også for at aktivere flere aktører i udviklingen og bevarelse af naturen. Vi ønsker at skabe nye løsninger og nye tilgange.

VORES STRATEGISKE INDSATSER

Vi har i en lang årrække været en aktiv naturforvalter for at sikre en bedre tilstand i naturen. Naturfonden er Danmarks største private lodsejer med naturområder på i alt 19.300 ha fordelt på 23 lokaliteter i hele landet.

Vi ønsker fortsat at udvide og udvikle vores ejendomme og vi har fokus på at skabe store sammenhængende naturområder, så naturen får mulighed for at

udvikle sig i naturlige dynamikker. Vi arbejder med de enkelte naturområders naturpotentiale, og vi har fokus på at udvikle en rigere natur på vores naturområder, hvilket vi gør ved at beskytte, genoprette og udvikle naturen med henblik på øget biodiversitet. Vi er klimabevidste i vores forvaltningsmæssige valg, herunder klimaets indvirkning på økosystemer, og har fokus på at reducere vores eget klimaaftryk. Vi ønsker at indgå i nyskabende partnerskaber for derved at udvikle nye typer modeller for køb og drift af naturejendomme.

Vi tror på, at viden om og oplevelser af naturen er med til at styrke danskernes forhold til naturen – deres interesse i naturen, færdigheder i forhold til at opholde sig i naturen og deres ønske om at beskytte den. Vi ønsker at give danskerne mulighed for at få viden om naturen og oplevelser i den. Det gør vi blandt andet ved at tilbyde naturnære oplevelser på vores naturområder og vi har en lang række faciliteter på områderne. Det er muligt at komme helt tæt på naturen i vores tårne og skjul samt ved at gå på en af de mange boardwalks. Det giver for eksempel mulighed for at gå hen over en højmose, som ellers ikke er tilgængelig. På flere af vores områder har vi udstillinger og skolestuer samt udstyr målrettet skoleklasser. Disse mange tilbud vil i den nuværende strategiperiode blive udviklet med nyskabende tiltag

og vi ønsker at engagerer flere frivillige i arbejdet. Indsatserne vil primært rette sig mod børn herunder forældre og voksne, der formidler til børn.

Naturfonden uddeler hvert år midler til en lang række eksterne projekter og er en stor aktør inden for natur. Vi ønsker at have fingeren på pulsen og være en relevant donor indenfor dette område. Vi støtter projekter indenfor formidling, forvaltning og forskning og vi prioriterer innovative projekter af høj kvalitet, projekter, som udføres i samarbejde af flere aktører og projekter, som har et internationalt udsyn. Vi ønsker, at data og resultater formidles, så de bidrager til nutidige og fremtidige indsatser for naturen.

VORES VÆRDIER

NYSKABENDE

Vi er nysgerrige og vi giver plads til eksperimenter, der udvikler praksis og rykker grænser. Vi er risikovillige og lærer også af projekter, der ikke går som forventet.

Vi skaber vide rammer, der understøtter alle ansatte i at tænke nyt.

IMØDEKOMMENDE

Vi samarbejder med et bredt felt af aktører, der kan bidrage med forskellige kompetencer. Vi værdsætter forskellige synspunkter og samarbejder med alle parter indenfor naturbeskyttelse.

Vi støtter hinanden og vi har en tillidsfuld tilgang og respekt for hvem vi er og det vi kan.

AMBITIØSE

Vi er ambitiøse på naturens vegne. Vi arbejder langsigtet og vi sætter barren højt i vores projekter.

Vi udvikler os og vores individuelle kompetencer sættes i spil for at skabe en større helhed.

NATURFONDEN EJER OG FORVALTER EN VÆSENTLIG ANDEL AF DANMARKS BESKYTTEDE NATUR

Biodiversitetsrådet estimerer i sin rapport fra 2023, "at højst 1,6 % af Danmarks landareal med sikkerhed kan siges at bidrage til de internationale arealmålsætninger for beskyttede områder". Naturfonden har altid haft en målrettet strategi om at opkøbe arealer og udlægge dem til natur. Disse naturområder udgør i dag en betydende andel af det beskyttede landareal identificeret af biodiversitetsrådet.

OVERSIGT AF NATURFONDENS EJENDOMME

1. Filsø
2. Gyldensteen Strand
3. Hulsig & Råbjerg Hede, Råbjerg Mose
4. Lille Vildmose
5. Vejlerne
6. Vilsted Sø
7. Søholt Storskov
8. Gudenåengene
9. Bundsø & Mjels Sø
10. Mågerodde
11. Ovstrup Hede
12. Rågø og Rågø Kalv
13. Snarup Mose
14. Vitsø
15. Æbelø
16. Ølundgård
17. Aaby Mose
18. Bjerget
19. Blegmosen
20. Kallø Grå
21. Kåsegård
22. Sundbakkerne
23. Vaserne

UDDELINGSPOLITIK

- Lovpligtig redegørelse, jf. årsregnskabsloven §77b

FONDENS FORMÅL ER IFØLGE VEDTÆGTERNE:

”Fonden er en almennyttig fond, hvis overordnede formål er naturens bevarelse og udvikling, samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark. Dette skal blandt andet søges opnået ved:

at erhverve, eje og drive naturarealer.

at foretage og støtte genopretningsprojekter såvel i relation til de af Naturfonden ejede naturarealer som udenfor disse arealer.

at yde støtte til forsknings- og formidlingsprojekter med tilknytning til bevarelsen og udviklingen af natur, samt de vilde dyrs beskyttelse, i Danmark.

Støtte til de anførte formål kan ydes såvel i form af aktiviteter i Naturfondens eget regi som i form af kontante udlodninger, lån m.m. til modtagere udenfor Naturfonden.”

RAMME FOR EKSTERNE UDDELINGER

Størrelsen af de samlede eksterne uddelinger sker under hensyntagen til Naturfondens økonomi ved fastlæggelse af en årlig ramme, inden for hvilken uddelinger foretages. Støtten kan ydes til såvel enkeltpersoner som organisationer og projekter, i form af såvel enkeltstående som længerevarende støtte.

På baggrund af Naturfondens strategi kan der søges om projekter indenfor kategorierne formidling, forvaltning og forskning. Der kan søges til disse kategorier tre gange om året. Desuden inviterer Naturfonden løbende til ansøgningsrunder indenfor specifikke temaer. I 2024 er der foretaget uddelinger tre gange i forbindelse med ansøgningsrunder.

Naturfonden har i 2024 foretaget eksterne uddelinger på i alt 52,0 mio. kr.

INTERNE UDDELINGER

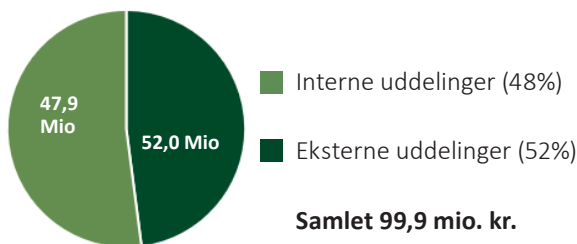
Naturfonden har interne uddelinger til erhvervelse, etablering, genopretning, monitorering og drift af egne

områder, med henblik på at skabe biodiversitet på store sammenhængende områder, samt understøtte naturlige dynamikker.

Aktiviteter i form af projekter, omkostninger, køb og forbedringer vedrørende egne naturejendomme har i 2024 andraget 47,9 mio. kr.

SAMLEDE UDDELINGER

De samlede uddelinger i 2024 udgør 99,9 mio. kr. Naturfondens samlede aktiviteter 2024 er udførligt beskrevet i ”Vores 2024”, som kan læses på fondens hjemmeside.

VURDERING AF ANSØGNINGER

Modtagne ansøgninger vurderes af faglige medarbejdere i administrationen. Ved udarbejdelsen af indstillinger til bestyrelsen kan der inddrages udtalelser fra fagfolk med specifikke kompetencer, ligesom der kan bruges internationale eksperter i forbindelse med ansøgningsrunder med specifikke temaer. Bestyrelsen træffer afgørelse om donationer.

EVALUERING AF PROJEKTER

Naturfonden har igangsat et evalueringsarbejde, hvor udvalgte projekter bliver evalueret både i forhold til ansøgernes tilfredshed med ansøgningsprocessen og den løbende dialog med Fonden i projektperioden samt projekternes opfyldelse af planlagte leverancer og deres impact. Desuden laver Naturfonden interne evalueringer i forhold til udviklingen i antal deltagere i virtuelle informationsmøder for ansøgere, udviklingen i antal ansøgninger og fordelingen mellem ansøgningskategorier.

Fiskehejre over Filsø - Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

FORSKNINGSAKTIVITETER

Naturfonden understøtter forskningsaktiviteter på to primære måder. Vi stiller vores naturområder til rådighed for forskere, og på mange af vores naturejendomme har vi indrettet boliger, hvor forskerne kan bo og holde møder i forbindelse med feltarbejdet. Derudover donerer vi betydelige beløb til forskning. I 2024 har vi haft 22 forsknings- & studenterprojekter kørende med 22 studerende fordelt på: 8 BSc, 6 MSc, 2 specialer, 2 af anden kategori, og 4 Ph.D. afhandlinger.

Dette svarer til 11.024 timers forskning i år.

BESØGENDE

Naturfonden ønsker at understøtte de besøgendes oplevelser på vores naturområder. Derfor bliver der hvert år gennemført en række indsatser. I 2024 er der blevet etableret en ny sti ved Filsø, så besøgende let kan komme fra Ellipsen til Petersholmtårnet ved søen sydvestlige hjørne, hvor man som besøgende ofte kan se store flokke af kronkroer. Ved Naturrummet på Filsø er der monteret partier med glas, så der er skabt bedre læ i et større opholdsområde, hvor man ved borde/bænke-sæt kan nyde sin medbragte mad og læse mere om Filsøs tilblivelse.

I 2024 har Naturfonden ansat en projektleder, som i de kommende år skal udvikle nye formidlingstiltag på en række af Naturfondens naturområder. Der vil blive udviklet og produceret en række aktiviteter til både naturkendere og til familier med børn, der er nye i naturen. Aktiviteterne vil i løbet af 2026 kunne ses på Filsø, i Lille Vildmose, Søholt Storskov og i Vejlerne.

De mange formidlingsindsatser på tværs af naturejendommene skal understøtte gode oplevelser og langsigtet naturdannelse under hensyntagen til naturværdierne.

VORES TILGANG

DIVERSITET

Naturfonden har fokus på mangfoldighed, herunder i forhold til alder, køn, uddannelse og mennesker med funktionsnedsættelse i fondens medarbejderstab. I Fondens ledelse er der pt. tre kvinder og to mænd; bestyrelsesformanden og næstformanden er kvinder. I den daglige ledelse er der syv ledere fordelt med fire mænd og tre kvinder; direktøren er kvinde og vicedirektøren er mand. Det fremtidige mål vil være en opretholdelse af denne fordeling. Det betyder, at der ved nye rekrutteringer til både bestyrelse og daglig ledelse tages højde for at opretholde en balance i kønsfordeling.

TRANSPARENS

I Naturfonden arbejder vi målrettet på at være transparente omkring fonden og vores aktiviteter. Vi fortæller løbende om vores resultater og aktiviteter og vi deler den viden og erfaring, som vi selv erhverver samt alle resultater fra de donationsprojekter, som vi støtter. I forhold til sidstnævnte har vi et krav om "open source" i forhold til alle projekter. Der kan dog være forretningsmæssige hensyn, som betyder, at fuld transparens ikke er muligt.

SAMARBEJDSPARTNERE, NØGLEINTERESSENTER OG PARTNERSKABER

Naturfonden arbejder sammen med offentlige myndigheder, andre fonde, interesseorganisationer og forskningsinstitutioner; det omfatter blandt andet Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, forvaltningerne i de kommuner, hvor Naturfonden ejer naturarealer, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Den Danske Naturfond, 15. Juni Fonden, Hempel Fonden, Nordea-fonden, Velux Fonden og universiteterne i hele landet.

Naturfonden har i 2024 udviklet en partnerskabsmodel og vil arbejde på at etablere forskellige samarbejdsmodeller med en række forskellige aktører – herunder også med andre fonde og virksomheder. Vores arbejde med partnerskabsmodellen vil understøtte at den mest hensigtsmæssige samarbejdsform bliver etableret i forhold til en given opgave.

ÅBENHED OG KOMMUNIKATION

Naturfonden har et klar plan for, hvem der udtaler sig på vegne af fonden:

- Bestyrelsesformanden udtaler sig overordnet om fonden
- Direktøren udtaler sig om alle anliggender i fondens daglige virke; herunder strategi, økonomi, donationer, investeringer, ejerskab af naturejendomme og partnerskabsamarbejde
- Vicedirektøren udtaler sig om fondens naturejendomme, forvaltning og partnerskabsmodeller
- Driftslederne udtaler sig om lokale forhold på de naturejendomme, som de er ansvarlige for.

Vi har en hjemmeside og er til stede på LinkedIn, Facebook og Instagram, ligesom vi deltager med oplæg på både Naturmødet og Folkemødet og ved en række konferencer. Ligeledes afholder vi virtuelle informationsmøder for donationsansøgere.

HABILITET

Bestyrelsen har udarbejdet en habilitetspolitik og arbejder systematisk med at sikre overholdelse af regler og principper om habilitet og uafhængighed.

VORES OMVERDEN

Naturfonden har etableret naturråd på otte af fondens ejendomme. Naturrådene består typisk af repræsentanter fra Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening og i nogle naturråd er der desuden en repræsentant med en speciel faglig ekspertise, som er relevant for et givet naturområde. Naturrådene skal rådgive Naturfondens ledelse om naturforvaltningsmæssige tiltag på naturejendommene. Det første naturråd blev etableret i 1996 og der bliver løbende etableret naturråd i forbindelse med opkøb af nye naturejendomme.

Naturfonden har fokus på at understøtte citizen scienceprojekter, hvor danskerne får mulighed for at deltage i dataindsamling på tværs af forskellige projekttyper. Det engagerer deltagerne, giver dem ny viden og naturnære oplevelser.

Blå Libel (han) - Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

ANBEFALINGER FOR GOD FONDSLEDELSE

Naturfonden følger eller forklarer i henhold til de for erhvervsdrivende fonde gældende danske anbefalinger for god fondsledning udarbejdet af Komitéen for god fondsledning. Redegørelse for god fondsledning er tilgængelig på fondens hjemmeside.

https://www.avjf.dk/wp-content/uploads/2025/05/redegoerelse-god-fondsledning-aarsregnskabslovens-77a-2024_U-1.pdf

FONDENS PÅVIRKNING AF DET EKSTERNE MILJØ

Naturfondens aktiviteter er målrettet langsigtet bevarelse og genopretning af naturen, hvilket er beskrevet andetsteds i denne rapport. Mange af vores naturprojekter har en klimapositiv effekt for eksempel i form af lagring af drivhusgasser. Den største effekt er via Naturfondens aktive ejerskab og genopretning af en række højmoser (Tofte Mose, Høstemark Mose, Portlandmosen, Aaby Mose). Højmoser indeholder meget store mængder kulstof – og genopretningen af dem har en stor positiv klimaeffekt.

Der findes i Danmark ca. 4.000 ha aktiv højmose. Naturfonden ejer og forvalter over halvdelen af dette areal. Naturfonden ejer og forvalter også en lang række VMP (Vandmiljøplan)-projekter, som sikrer

tilbageholdelse af kvælstof. Dette sker bl.a. i Vilsted Sø, Bundsø, Mjels Sø, Vitsø og Filsø.

Naturfondens skove er FSC® (Forest Stewardship Council)-certificeret og PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification)-certificerede. Med skovcertificeringerne dokumenterer vi, at forvaltningen og driften lever op til krav og retningslinjer for bæredygtig skovdrift som defineres i de såkaldte FSC og PEFC-Skovstandarder.

Naturfonden har en indkøbspolitik, der sikrer, at der indkøbes certificerede træprodukter; konstruktions-træ, hegnspæle, papir, træpiller, mv. Naturfondens mange foldere og tryksager bliver trykt med det 100 procent biologisk nedbrydelige produkt PurePrint på et trykkeri, som er Cradle-to-Cradle certificeret.

Ansøgere til uddelinger fra Naturfonden bliver bedt om en redegørelse for både natursyn og bæredygtighedstiltag i de ansøgte projekter, hvilket giver bestyrelsen mulighed for at prioritere de projekter, der vurderes at have den bedste effekt på naturen, men samtidig med et indblik i de øvrige påvirkninger projekterne måtte have miljømæssigt, socialt og i forhold til governance.

FONDENS ORGANISERING OG VIDENSRESSOURCER

Naturfonden har en administration i København og en forvaltning, som er lokalt repræsenteret med kontorer i Vejlerne, Lille Vildmose og Gyldensteen Strand.

Naturfonden arbejder langsigtet og vi igangsætter en lang række tiltag, hvis fulde resultat ofte først vil kunne ses om mange år. Udvikling af naturen er kompleks, og der findes ikke en standardmetode. Derfor har vi konstant fokus på at følge den kortsigtede udvikling i de tiltag, vi igangsætter, for at lære i forhold til de langsigtede effekter. Vi er innovative i vores forvaltning og arbejder evidensbaseret.

Vi samarbejder bredt med mange forskellige aktører. Her kan det blandt andet nævnes, at den daglige forvaltning og drift af områderne foretages i tæt samarbejde med forskere, specialister og lokale naturråd. Sidstnævnte er råd bestående af repræsentanter fra en række grønne organisationer og specialister med særlig viden om det enkelte naturområde. I 2025 vil vi gennemføre et pilotprojekt, hvor vi vil etablere et råd af unge i alderen 18 – 30 år, som vi kan rådføre os med.

Naturfondens faste medarbejderstab har et højt fagligt niveau og stor erfaring indenfor deres respektive felter. Det kræver særlige kompetencer hos den enkelte medarbejder i Naturfonden altid at være opdateret om den nyeste forskning og praksis samt at sikre inddragelse af kompetente samarbejdspartnere. Medarbejdernes faglige kompetencer udvikles løbende via samarbejde med eksterne specialister og fagfolk, via implementering af resultater fra forskningsprojekter i den daglige forvaltning samt via formelle kurser. Det er vigtigt at fastholde og tiltrække dygtige og engagerede medarbejdere. Vi har fokus på medarbejdernes forventninger til trivsel, medindflydelse og udvikling.

MEDLEM AF FONDENES VIDENCENTER

Naturfonden har siden 2022 været medlem af Fondenes Videnscenter, der er en forening for filantropiske fonde og foreninger. Formålet for foreningen er at øge informationsniveauet hos medlemmerne om aktuelle, relevante emner og at styrke vidensdeling og samarbejde mellem medlemmerne, samt at øge kendskabet til de danske fonde og filantropiske foreninger, deres rammevilkår og aktiviteter og deres betydning for samfundet for derigennem at medvirke til at fremme grundlaget for deres virke i Danmark.

BESTYRELSEN

BESTYRELSEN
Peter Kofod Kristensen
Mette Skov, Pernille Blach
Hansen, Marianne Holmer, og
Bertil From

Bestyrelsen skal sammensættes således, at den på en effektiv og fremadrettet måde er i stand til at varetage sine ledelsesmæssige opgaver, herunder de strategiske opgaver. Bestyrelsen bør være i besiddelse af naturforvaltningsmæssige og økonomiske kompetencer, herunder regnskabs- og investeringsmæssig forståelse. Samtidig skal bestyrelsen være en konstruktiv og kvalificeret sparringspartner for den daglige ledelse. Hvert enkelt bestyrelsesmedlem bør være bredt funderet.

To medlemmer, hvoraf det ene skal besidde en naturfaglig universitær baggrund, udpeges af bestyrelsen efter indstilling fra et indstillingsudvalg. Et medlem, som skal nyde bred samfundsmæssig anerkendelse og have naturfaglig interesse, vælges af bestyrelsen ved almindeligt stemmeflertal.

Et medlem er udpeget af Aage V. Jensen Charity Foundation.

Et medlem er valgt af bestyrelsen for at sikre fuld kompetencedækning.

Bestyrelsen udfærdiger ved hvert nyvalg en oversigt over, hvilke kompetencer de nye bestyrelsesmedlemmer forudsættes at have.

Medlemmerne sidder for en periode på fire år med mulighed for genudpegning. Genudpegning kan maksimalt forekomme to gange. Genudpegning foretages af bestyrelsen ved simpelt flertal. Det medlem, der evt. skal genudpeges, deltager ikke i afstemningen. Bestyrelsen, der består af fem medlemmer, hvoraf tre er kvinder, er sammensat som følger:

METTE FABRICIUS SKOV

Cand. jur. KU, Civiløkonom (CBS), Advokat

- Født 1. november 1962
- Formand for bestyrelsen
- Indtrådt i bestyrelsen 2020
- Genudpejet 2024 (udløber 2028)
- Anses som ikke-uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER

Økonomi, jura, investering, strategi, ledelse, fondsret

ØVRIGE LEDELSESHVERV:

2015 –	Formand, Fondation Idella
2009 –	Formand, Aage V. Jensen Charity Foundation
1998 –	Formand, Fonden for Det Danske Studenterhus i Paris
1995 –	Selvstændig virksomhed
1991 – 1994	Koch Nielsen & Grønborg (nu Plesner)

ØVRIGE BESTYRELSESPOSTER:

Medlem af bestyrelsen i andre fonde og selskaber.

PERNILLE BLACH HANSEN

Senior Vice President NIRAS Miljøsektor

- Født 23. marts 1974
- Næstformand for bestyrelsen
- Indtrådt i bestyrelsen 2017
- Genudpejet 2021 (udløber 2025)
- Anses som uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER

Strategi, ledelse, politik, kommunikation, bæredygtighed

UDDANNELSE:

2000: Cand.scient.pol., Aarhus Universitet

BESTYRELSESPOSTER OG ANDRE TILLIDSHVERV:

2022 – 2024	Medlem, Digitaliseringsråd
2020 – 2023	Formand, Forum for offentligt-privat samarbejde
2015 – 2017	Bestyrelsesformand MUDP (Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, Miljø- og Fødevarerministeriet)
2013 – 2016	Medlem af bestyrelsen, Bæredygtigt Erhverv
2013 – 2015	Bestyrelsesmedlem, Grundfos Pompe Italia
2008 – 2012	Medlem, Repræsentantskabet, Realdania
2000 – 2005	Medlem af bestyrelsen, Danmarks Nationalbank

TIDLIGERE STILLINGER:

2019 – 2023	Regionsdirektør i Region Midtjylland
2016 – 2019	Senior Director, Environmental Product Innovation, LEGO Group
2013 – 2016	Group Vice President, Kvalitet og Bæredygtighed, Grundfos
2010 – 2013	Bæredygtighedsdirektør, Grundfos
2006 – 2010	Direktør for Miljø og Teknik, Randers Kommune
1998 – 2006	Medlem af Folketinget – bl.a. politisk ordfører, næstformand og miljøpolitisk ordfører for Socialdemokratiet

BERTIL FROM

Direktør, From Capital Management ApS

- Født 30. december 1967
- Indtrådt i bestyrelsen 2020
- Genudpeget 2024 (udløber 2028)
- Anses som uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER

Økonomi, investering, strategi, ledelse

UDDANNELSE:

1994: Cand.polit., Københavns Universitet

BESTYRELSESPOSTER OG ANDRE TILLIDSHVERV:

2013 –	Medlem af bestyrelsen i Nordic Corporate Investments A/S
2021 – 2022	Formand for Cresco Capital Services ApS
2017 – 2022	Næstformand for LFI Silva Investments A/S (og Ltd.)
2016 – 2022	Medlem af bestyrelsen i LFI Equity A/S
2009 – 2022	Næstformand for Obel-LFI Ejendomme A/S
2012 – 2014	Formand for CSIS Security Group A/S
2007 – 2011	Formand for European Foundation Financial and Investment Officers Group

TIDLIGERE STILLINGER:

2006 – 2022	CFO, Lundbeckfonden
1997 – 2006	First Vice President, Danske Bank
1995 – 1997	Økonom, Danmarks Nationalbank
1991 – 1995	Økonom, Det Økonomiske Råds Sekretariat

MARIANNE HOLMER

Professor og dekan, Det Naturvidenskabelige Fakultet, SDU

- Født 2. september 1964
- Indtrådt i bestyrelsen 2021 (udløber 2025)
- Anses som uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER

Marin biologi. Økologi i kystzonen.

UDDANNELSE:

1994: Ph.D., Biologisk Institut, Odense Universitet

1990: Cand.Scient., Odense Universitet

ØVRIGE LEDELSESHVERV:

2019 –	Dekan, Det Naturvidenskabelige Fakultet, SDU
2019 –	Medlem af Komité for Nordisk Miljøpris
2019 – 2023	Direktør, Danish Institute for Advanced Study (DIAS)

BESTYRELSESPOSTER:

2022 –	Bestyrelsesmedlem Dansk e-infrastruktur Center (DeiC)
2022 –	Formand for bestyrelsen Naturama/Fjord & Bælt
2019 –	Bestyrelsesformand Sct. Knuds Gymnasium
2017 – 2022	Medlem af bestyrelsen, Naturama/Fjord & Bælt
2015 – 2024	Medlem af bestyrelsen, Givskud Zoo

PETER KOFOD KRISTENSEN

Bæredygtighedschef for bioenergi, Ørsted A/S

- – Født 18. september 1975
- – Indtrådt i bestyrelsen 2025 (udløber 2029)
- – Anses som uafhængig

SÆRLIGE KOMPETENCER

Naturfaglig universitær baggrund: skovbrug og naturforvaltning. Strategi, ESG, økosystemtjenester, interessentdialog

UDDANNELSE

2002 cand.silv., forstkandidat, Københavns Universitet

BESTYRELSESPOSTER:

- 2022 – Formand, Skovrådet
- 2018 – Bestyrelsesformand FSC Danmark
- 2008 – Medlem af bestyrelsen, FSC Danmark
- 2012 – Københavns Plantageselskab

ØVRIGE LEDELSESHVERV:

- 2022 – Director Bioenergy Sustainability, Ørsted A/S
- 2014 – 2022 Lead Sustainability Advisor, DONG Energy og Ørsted A/S
- 2005 – 2014 Vice President, CSR & Compliance, Dalhoff Larsen & Horneman A/S
- 2002 – 2005 Managing Director, FSC Denmark

An aerial photograph of a natural landscape. In the foreground, a concrete path curves along the edge of a pond. The pond is filled with dark water and green lily pads. To the left of the path is a lush green field with some brown patches. In the background, a dense forest of tall evergreen trees stretches across the horizon. Beyond the forest, a wide, flat landscape leads to a distant coastline with buildings and a blue sea under a clear sky.

ÅRETS AKTIVITETER

Filsøllipsen. Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

EKSTERNE UDDELINGER

AAGE V. JENSEN NATURFOND støtter naturens bevarelse og udvikling, samt de vilde dyrs beskyttelse i Danmark. Naturfonden er overvejende ansøgningsdrevet og der uddeles primært midler på baggrund af ansøgninger modtaget i åbne ansøgningsrunder eller kald. En mindre del af midlerne gives til projekter, som Naturfonden er med til at igangsætte.

Naturfonden afholder årligt tre offentlige webinarer, hvor fondens donationsstrategi og ansøgningsproces gennemgås efterfulgt af muligheden for spørgsmål fra deltagerne. Ansøgere har desuden mulighed for at kontakte Naturfonden med spørgsmål i forbindelse med ansøgningen.

Naturfonden støtter projekter indenfor kategorierne forskning, forvaltning og formidling, som bidrager til opnåelse af en rigere natur. Naturfonden støtter især:

- Innovative projekter, herunder projekter som kan udfordre eksisterende tilgange og udvikle praksis.
- Projekter som gennemføres i samarbejde mellem relevante aktører.
- Projekter som kan øge kendskabet til naturen og styrke danskernes relation hertil.

FORMIDLINGSPROJEKTER

VILDERE VIDEN OM DET VILDE

VED DANMARKS NATURFOND

Formålet med dette projekt er at binde et tættere bånd mellem den viden, der generes i vildgræsningssprojektet på Skovsgaard og den naturdannelse, gæsterne tager med sig efter et besøg. Med dette projekt bliver der udviklet og testet et trebenet formidlingsprojekt bestående af en udstilling i det gamle hovedhus, en række arrangementer og nyskabt spilformat, der alle formidler viden omkring vild natur på nye måder og som i samspil med hinanden kan skabe en bred formidling. Projektet er en del af et større udviklingsprojekt på Naturdestination Skovsgaard

BIODIVERSITETSSYMPOSIUM 2024

VED AARHUS UNIVERSITET

Formålet med Biodiversitetssymposium 2024 er at formidle ny viden fra forskningen og samle forskere, forvaltere, konsulenter og beslutningstagere og diskutere ny viden og aktuelle problemstillinger rela-

teret til den danske biodiversitet og naturforvaltning. Der er en forventning om ca. 450 personer deltagere

FREMTIDENS NATURFORMIDLING I LILLE VILDMOSE

VED FONDEN LILLE VILDMOSECENTRET

Formålet med projektet er udvikling af Lille Vildmosecentrets drifts- og forretningsmodel samt udvikling af nye formidlingstilbud med grundlag i eksisterende formidlingsfaciliteter, netværk og gode samarbejdspartnere.

KEND DIT HAV

VED AARHUS UNIVERSITET

Projektet tager udgangspunkt i, at det er afgørende for en bedring af havets natur, at befolkningen, og især de yngre generationer, får et langt bedre indblik i den værdifulde natur, der er under havoverfladen. Da kendskabet til livet under havets overflade er begrænset, vil projektet gennem landsdækkende ak-

tiviteter sætte fokus på Danmarks havnatur. Gennem strategiske samarbejder med alle landets læreruddannelser, skibsbaseret undervisning, forskningsbaseret formidling og nationale events sættes havet på dagsordenen og får danskerne til at kende vores hav. Projektet er medfinansieret af Orient's Fond

ER VI GODE NOK PÅ BUNDEN

VED LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

Formålet med projektet er maritim folkeoplysning, der synliggør og dokumenterer ødelæggelser af havnaturen som følge af efterladte spøgelsesgarn og fiskeri med bomtrawl. Det sker bl.a. ved at bringe efterladte garn i land og gennem foto og videodokumentation af de ødelæggelser, der følger i kølvandet på fiskeriet med bomtrawl monteret med kædemåtter. Levende Hav er en frivilligt drevet almennyttig forening, med fokus på havet og alt det der truer livet i havet, med et særligt fokus på erhvervsfiskeriet. Dertil bruges bl.a. miljøkutter Anton.

DRAGSTRUP KÆR - FORMIDLINGSFACILITETER I ET GENOPRETTET NATUROMRÅDE PÅ VESTMORS

VED MORSØ KOMMUNE

Vådområdet Jølby Nor ligger midt på Limfjordsøen Mors og er et af Limfjordsoplandets største genopretningsprojekter på 421 ha. Området består i dag fire sø-arealer på i alt 180 ha samt 235 ha våde og tørre engområder. Dragstrup Kær er en af de fire søer, som blev etableret igennem projektet. Projektet omfatter formidlings- og rekreative tiltag; en handicaptilgængelig sti og udsigtsplatform ved søen, et fugletårn, to bilholdepladser, informationsplancher om vådområdet og dyrelivet samt en folder om området.

PÅ JAGT EFTER NATUREN

VED OSTENFELD & HAARLØV I/S

Formålet med projektet er at gøre børn og unge begejstrede for den vilde natur omkring os - for det vi holder af, passer vi på. Den professionelle naturfotograf Emil Poulsen vil i 10 afsnit fortælle med ren og uforfalsket naturglæde om vilde dyr på målgruppens egne medier og i et relaterbart sprog. Dette projekt skal give naturglæden videre til endnu flere børn og unge i alderen 8-16-år.

FLERE UD PÅ EVENTYR

VED NATUREVENTYR APS.

Formålet for Natureventyr har fra starten været at styrke børns tilknytning og forhold til naturen ved at skabe flere gode naturoplevelser for så mange børnefamilier som muligt. Natureventyr er en app til voksne, der gør det nemt at tage børn i alderen 4-9 år med på sjove og lærerige vandreture i naturen. På et natureventyr guides brugeren fra kapitel til kapitel langs børnevenlige ruter, der er tilpasset børn. Undervejs opleves en fortælling, der tager udgangspunkt i områdets natur og biodiversitet. Projektet udvikler eventyr-ruter i 10 af Aage V. Jensen Naturfonds områder.

SOUNDS RIGHT: EN DANSK MUSIKBEVÆGELSE FOR VÆRDSÆTTELSE AF NATUREN, GENNEM SKALERBAR FORMIDLING

VED FONDEN FOR MUSEUM FOR THE UNITED NATIONS - UN LIVE

Formålet med projektet er at understøtte, at mange flere danskere får en stærk relation til naturen, ser naturens værdi og bidrager til at bevare og udbygge natur og biodiversitet - altså skabe en stærk folkelig opbakning til naturen. Projektet benytter musik som effektiv formidlingskanal, samt en skalerbar engagementsplatform, hvilket bl.a. gøres gennem danske topkunstnere og formidling af naturens værdi.

Formålet med dette projekt er at skabe større forståelse for biodiversitet, og at skabe flere levesteder for truede dyre- og plantearter i kystnære områder. Projektets aktiviteter omfatter bl.a. et landsdækkende ålegræsudplantningsprojekt, bidrag til etablering af nye stenrev, formidling af viden om vands betydning på land, opfordring til etablering af søer, slyngede åer og udnyttelse af vand i nedløbsrør m.m. samt forsøg på at få landmænd til at nedsætte næringsindholdet i lavbundsjord m.m.

FORSKNINGSPROJEKTER

AUTOMATISK MONITERING AF NATAKTIVE INSEKTER PÅ FONDENS AREALER 2024-2028

VED AARHUS UNIVERSITET

Projektet har til formål at gennemføre billedbaseret overvågning af nataktive insekter på fondens arealer gennem fem sæsoner og konsolidere den tilhørende digitale infrastruktur. Data vil belyse regionale forskelle i artssammensætning samt år-til-år variation og ændringer over længere tid. Projektet vil udbygge en referencedatabase på billeder af artsbestemte dyr, videreudvikle billedgenkendelsesalgoritmer og gøre dem offentligt tilgængelige med projektets data. Desuden vil resultaterne blive formidlet til møder og konferencer i ind- og udland, i medier og presse og i videnskabelige artikler.

MONITERING AF FILSØS NATUR OG VANDKVALITET

VED SYDDANSK UNIVERSITET

Projektets formål er en fortsættelse af monitoringsprogrammet på Filsø, som har været udført siden søens genetablering i 2012. Projektets monitoring omfatter bl.a. kemiske målinger på vandprøver samlet hver anden uge, samt brugen af automatiske sensorer fordelt i søen til måling af lys, ilt, temperatur, algebiomasse, organisk indhold, med mere. Ydermere, følger projektet udviklingen i biodiversiteten på fisk og planterne i og omkring Filsø. Projektets store samling af vandkemiske data har været essentielle i beskrivelse af ændringer i biodiversiteten over tid.

SØHOLT STORSKOV – EFFEKTER AF GENOPRETNING AF NATURLIG HYDROLOGI

VED SYDDANSK UNIVERSITET

Projektet vil undersøge deloplønde til Røgbølle Sø, for at kvantificerer puljer og transporten af næring og kulstof i jordbunden. Projektet vil udføre målinger af drivhusgasser for at bestemme mængden af kulstof, der frigives fra jordene. Endvidere, vil projektet monitorere og følge udviklingen i næring og kulstof i Røgbølle Sø, da denne er slutrecipienten. Disse un-

dersøgelser foretages ved vandprøver og målinger af drivhusgas frigivelsesrater fra Røgbølle Sø. Ligeledes vil projektet udføre undersøgelser af biodiversiteten i søen. Målingerne vil årligt måles i to naturtyper af de i alt fire dominerende naturtyper.

SPORING AF 45 ÅRS FORANDRING I DEN DANSKE SKARVS KOST VED HJÆLP AF MASKINLÆRING

VED AARHUS UNIVERSITET

Projektet har til formål at forbinde skarvernes kostskift med ændringer i ikke-kommercielle fiske-samfund, hvilket giver ny økosystemovervågning til at understøtte udviklingen af bevaringsstrategier. Projektet udnytter fiskeotolitter identificeret i indsamlede skarvpiller til entydigt at beskrive ændringer i skarvens kost og fiskebestande over de sidste 45 år. Ved at arbejde med igangværende forskning vil projektet strømline dataindsamlingen og automatisere og accelerere otolith-identifikation ved hjælp af maskinlæring, hvorfra resultaterne vil afsløre rumlige og tidsmæssige mønstre i kostændringer over perioden.

PLANTNING AF ÅLEGRÆSBEDE I STOR SKALA - UDVIKLING AF AUTOMATISEREDE PLANTELØSNINGER

VED DANMARKS TEKNISKE UNIVERSITET

Projektet har til formål at udvikle et proof-of-concept for automatiseret plantning af ålegræsbede, der kan i væsentlig grad kan sænke omkostningerne ved at genoprette kystnære økosystemer. Det kan give fremtidige generationer mulighed for at opleve ålegræsbede. Projektet er medfinansieret af Rohde Nielsen.

FORVALTNINGSPROJEKTER

CITIZEN SCIENCE SOM REDSKAB I FORVALTNINGEN AF PATTEDYR I DANMARK

VED DANMARKS JÆGERFORBUND

Dette projekts formål er at tilvejebringe et statistisk robust og valideret datasæt om større nataktive pattedyrs forekomst i Danmark. Dette gøres gennem et Citizen Science projekt med deltagelse af danske jægere og gennem tilpasning, offentliggørelse og analyse af allerede eksisterende datasæt fra naturhistoriske museer. Denne data ønskes anvendt til forvaltning af både lokale og nationale bestande af de større danske arter af pattedyr.

FUGLE I NY NATUR (FINN) BIODIVERSITETSEFFEKTER AF NATURGENOPRETNING DOKUMENTERET MED FUGLE

VED DANSK ORNITOLOGISK FORENING (DOF) OG CENTER FOR MAKROØKOLOGI PÅ KØBENHAVNS UNIVERSITET (CMEC)

DOF og førende forskere i biodiversitet og naturforvaltning fra CMEC vil dokumentere forandringer i tilstedeværelsen af fuglearter og deres bestande som følge af etablering af ny natur i Danmark. Det drejer sig om nationalparker, urørt skov, klimalavbundsprojekter samt store lodsejeres rewildingprojekter. Forskerne vil skabe det videnskabelige fundament, på baggrund af optællinger udført af 500 frivillige i de udpegede områder. Projektet vil inddrage alle eksisterende data til at supplere optællingerne.

ARTER - DANMARKS VIGTIGSTE PLATFORM FOR NATURFORSTÅELSE, LÆRING OG VIDENDELING

VED MILJØSTYRELSEN

Arter er en velfungerende og succesfuld platform, som siden sin lancering har været brugt til formidling og registrering af den danske natur, til stor glæde for danskere, naturforvaltere og forskere. Projektet skal bidrage til at sikre, at Arter udvikles og forbliver relevant samt udvikler sig til en mere selvberende løsning. Alle brugere ska føle, at de bliver klogere ved hvert besøg, og opbygger viden.

PROJEKTER PÅ FONDENS NATUREJENDOMME

FILSØ

Året vil blive husket for den voldsomme nedbør og højvandshændelser. Det var også tilfældet i og omkring Filsø. Vandet stod specielt i vinter- og forårsmånederne meget højt. Det har været en ganske særlig udfordring i forbindelse med de store vandmasser. Da vandet var på sit højeste, dækkede det næsten hele Petersholm og kun de højeste partier lå som øer i "søen".

I foråret blev fondens ejendom ved Filsø beriget med et nyt, yderst spændende naturområde. Naturfonden købte et 13,5 ha stort område i Vrøgum Kær af Danmarks Naturfond. Området indeholder nogle meget værdifulde botaniske lokaliteter i en mosaik mellem overgangsfattigkær og ekstremrigkær, som gennem afgræsning de sidste ca. 20 år er blevet bevaret mod tilvoksning med især pil.

En lille hektar i den østlige del af ejendommen, i området hvor korntørreriet var placeret, var vokset til med buske, domineret af den invasive glansbladede hæg. Dette område er blevet brændt af til fordel for en overdrevsflora med livsmuligheder for specielt sommerfugle, krybdyr og padder. Området kan udvikle sig til et meget spændende område for biodiversiteten, da det også indeholder den store stendyngebiotop samt de fire insektvolde, som blev anlagt for at vise omridset af det fjernede korntørreri. Ved skolestuens vestende, hvor der er mulighed for at spise medbragt mad og orientere sig om Filsøs historie på kortene over området, er der blevet opsat en afskærmning. Det giver læ ved bænkesættene samt mulighed for at planlægge sin tur ud fra kortene på væggen.

HULSIG HEDE, RÅBJERG HEDE OG RÅBJERG MOSE

Den usædvanlig megen nedbør i 2024 har betydet, at alle lavtliggende områder på Hulsig Hede har været meget våde under hele sommerperioden. Klitsøerne

har haft meget større vandflader end normalt, og de lavtliggende arealer med store bestande af orkideer har været meget fugtige. Det har betydet, at der har været tilgroning med gråpil, birk, lysesiv og bjerg-rørhvene på orkidé-markerne. Afgræsning har ikke kunnet holde den uønskede opvækst nede.

Som tidligere år blev der i blomstringsperioden i slutningen af juni og begyndelsen af juli foretaget en grundig monitorering af Bakke-gøgelilje, plettet gøgeurt og purpur-gøgeurt. Efter flere år med stor fremgang for den dominerende art, bakke-gøgelilje, gik den tilbage i 2024 fra ca. 37.250 blomstrende planter i 2023 til ca. 8.600 i 2024. Til gengæld gik bestanden af plettet gøgeurt frem og satte rekord med 12.900 blomstrende planter. Antallet af Purpur-gøgeurt (1370) lå i 2024 under gennemsnittet for perioden 2020-2024 (2100).

På Råbjerg Hede har årets store nedbørsmængder ligeledes sat sit præg på landskabet. Klitsøerne har været meget vandfyldte over hele sommeren, og mange lavninger, som normalt er tørre, har været vandfyldte. Der har dog ikke været tegn på øget tilgroning på Råbjerg Hede.

På Naturfondens arealer i Råbjerg Mose er naturplejen med helårsgræsning fortsat i 2024. I lighed med udviklingen i forekomsten af orkideer ved Hulsig er der konstateret en tilbagegang af orkideerne purpur-gøgeurt og plettet gøgeurt i sommeren 2024. Til gengæld er der fundet flere nye bestande af den smukke og sjældne guldblomme. Af sommerfugle er der registreret mange sortåret hvidvinge og enkelte hedepletvinger på fondens arealer.

LILLE VILDMOSE

I Lille Vildmose er der fokus på at sikre naturindholdet og understøtte den naturlige dynamik og vegetationsudvikling. Det sker blandt andet gennem rydning af invasive nåletræer, lukning af grøfter, øget vand-

Filsø & Filsø Hede- Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

stand og mangesidet påvirkning fra især kronstyr, vildsvin, elge og europæisk bison. De store pattedyr spiller en central rolle i naturforvaltningen i Lille Vildmose. Området er underopdelt i tre store hegn, hvor kronstyr forekommer i alle tre områder, vildsvin og visent kun i Toftehegnet og elg kun i Mellemområdet. I 2024 fik den enlige hanulv i Tofte Skov følgeskab af en ung hun. Ulven indgår i fødekæden og den naturlige regulering af bestandene af de store pattedyr.

Et af de centrale forvaltningsmål er, så vidt muligt at genskabe naturlig hydrologi i området, og den højere vandstand er bl.a. med til at styrke mose- og sumpskovsudviklingen og har ændret på træartsfordelingen i skovene, således at bøgen går tilbage og røddellen frem. 2024 var et vådt år, som forstærkede den udvikling.

Naturudviklingen i Lille Vildmoseområdet følges og i 2024 indledtes en opfølgning på basismonitoringen fra 2013 med samme metoder. Sommerhalvåret har derfor været fyldt med forskellige specialister inden for forskellige artsgrupper m.m. Resultaterne vil foreligge i løbet af 2025 og vil give et styrket grundlag for at vurdere effekten af den store naturgenopretningsindsats, der er gennemført den sidste halve snes år. Som en del af overvågningsindsatsen blev der for

første gang gennemført en Bioblitz i Tofte Skov. På 24 timer blev der af de 45 medvirkende sagkyndige fundet i alt 1.133 forskellige arter, heraf over 100 sjældne og usædvanlige arter.

Publikumsinteressen er fortsat meget stor, med mange deltagere på turene i Tofte og Høstemark og mange private besøgende i Mellemområdet med plankestier og i observationstårnene.

SØHOLT STORSKOV

Omlægningen af agerjorden tog fart i 2024. De arealer, som blev udsået med urter og særlige græsser i 2023, stod i 2024 i flor – primært områderne nord for Røgbølle Sø. Arter som vild gulerod, alm. kællingetand, lancet vejbred og agerkohvede kunne pludselig findes på den tidligere mark – og næste år kommer mange af de toårige planter. Søer og vådområder på markerne kvækker af liv og sommerfugle kommer flyvende. Marken er på et år blevet helt uigenkendelig og er en bekræftelse på, at naturen står på spring, når de rigtige vilkår bliver givet.

I sommerperioden rykkede flere store maskiner ind på Røgbøllemarken som forberedelse af hydrologiarbejdet i 2025. Toplaget af dyrkningsjorden fra lavningerne blev flyttet op på bakketoppene, og markdrænen blev brudt. Derudover blev 3 ha reolpløjet med en plov, der går 60 cm ned i jorden og vender mineral-

Der blev bygget mange fuglekasser på Vejlernes Dag. - Foto: Niels Dahlin Lisborg

jorden op og den gamle dyrkningsjord ned. En rolig, vindstille dag i midten af september gik Røgbøllemarken fra at være et produktionsareal et skridt nærmere natur med tilsåningen af 37 ha med græslandsurter og græsser i en blanding af 84 arter. Den 50 ha tidligere mark står nu med søer og lavninger og venter på at blomsterne kommer.

I 2024 blev de vestlige moser i Storskoven genoprettet, hvilket betød, at afvandingen fra 12 små og store lavninger blev ændret. Ved at lukke store grøfter og hæve vandløbsbunden kan flere af de tidligere moser igen blive vandmættede, og vandgennemstrømningen i skoven bliver langsommere. Med den naturlige hydrologi vil skoven ændre struktur og blive mere lys.

Det våde og kolde forår, som fortsatte til og med juli, har generelt været dårligt for de danske sommerfugle. I Søholt Storskov findes to af de meste truede dagsommerfuglearter i Danmark. Den rødlig perlemorsommerfugl, som er i stærk tilbagegang og kun findes få steder i sydøst Danmark, og den sortplettede bredpande, som kun er kendt fra Søholt Storskov. Begge sommerfugle er knyttet til lysåben skov og har haft fremgang, siden Naturfonden aktivt har forvaltet for at fremme deres habitater. Men 2024 har vist, hvor skrøbelige disse dagsommerfugle er

over for vind og vejr, da vi observerede et lavere antal individer end tidligere.

VEJLERNE

Vejler betyder "vadesteder" og oprindeligt var Vejlerne to lavvandede fjordarme på hver sin side af Hannæs. Området er formet af inddigninger og afvandingskanaler, og store dele ligger under havets overflade. Det kan give udfordringer, når de store eng- og rørskovsområder skal forvaltes, så de mange arter af vandfugle får ynglesucces. I de senere år har vejret været en uforudsigelig faktor med perioder med store vandmængder i græssets vækstsæson og perioder med voldsom tørke, når vadefugleungerne skulle finde føde. Måske er det et udslag af klimaforandringerne, som kan blive en tilbagevendende udfordring for Naturfondens forvaltning af området.

Det nye forskningsprojekt 'Udvikling af forvaltningsværktøjer og en best practice forvaltningstrategi for De Vestlige Vejler' viser, at De Vestlige Vejlers søer ikke har oplevet samme forringelser af naturtilstanden som De Østlige Vejlers. Engundersøgelsesdelen skal komme frem til forslag til mere attraktive enge for fugle og samtidig sikre mere robusthed overfor klimaforandringer – det vurderes, at de to forhold hænger nøje sammen.

Naturfondens bestyrelse på vej til møde på Æbelø. - Foto: Jacob Palsgaard Andersen

I rørskoven sker der i disse år en spændende udvikling, hvor en stigende bestand af kronvildt har indfundet sig. I forvaltningen har man derfor i 2024 holdt igen med slåning i rørskoven. Forskningsundersøgelser har tidligere vist, at rørhøsten kan fremme biomassen af insekter. Fuglelivet har svaret her og givet et stigende antal ynglefugle. Udviklingen vil blive fulgt nøje fremover.

Den rige natur i Vejlerne lokker forsat mange besøgende til området. Der har været mange unikke fugleoplevelser. Der har blandt andet været en langtidsstationær prærietraner, op til 575 overnattende traner på Bygholmengen, mere end 100 sølvhejrer samtidig på engen, 10.000-tallige flokke af hjejler i efteråret, de mange havørne, 16 rovterner samtidig og for den meget heldige et glimt ved nattetide af det første par ynglende slørugler på Vejlerne i nyere tid.

ÆBELØ

Æbelø har været meget præget af de store nedbørsmængder fra oktober 2023 til juli 2024. Det har blandt andet betydet, at det plastiske ler bliver levende og begynder at skride mod havet. Der er blevet observeret nye skred, især på østkysten, hvilket gør det sværere at bevæge sig i det område. Det er en dynamik, som har været med til at forme Æbelø

gennem lang tid og er spændende at opleve.

En målrettet og stærkt koordineret jagtlig indsats har haft fokus på at bringe antallet af dåvildt ned. Indsatsen har hele tiden skulle balancere hensynet til dåvildtet, forstyrrelse af den øvrige natur samt de besøgende. Vi har nu en dåvildtpopulation, hvor vi forventer, at øen igen får genopvækst af træer og buske, at blomster kan blomstre og der kan udvikles lommer af natur uden det konstante græsningstryk fra en stor dåvildtbestand. I de kommende år vil der være fokus på at udvikle en ny måde at forvalte dåvildtet på. Antallet af dåvildt skal fortsat konkurreres - den årlige naturlige tilvækst skal opvejes med naturlig udvandring til Fyn og ved regulering. Kombinationen af lavere græsningstryk og mere nedbør skabte en helt særlig blomsterpragt på Æbelø i 2024, som insekter og områdets besøgende har nydt godt af.

ØKONOMISKE FORHOLD

Foto: Jesper Edvardsen - Contineo

HOVED- OG NØGLETALSOVERSIGT

NATURFONDENS HOVEDTAL, T.KR.	2024	2023	2022	2021	2020
Nettoomsætning	18.466	15.611	14.359	14.150	14.775
Bruttoresultat	-24.650	-22.209	-26.222	-21.121	-24.387
Resultat før finansielle poster	-25.160	-1.542	25.110	40.122	27.521
Finansielle poster	283.019	204.923	-214.649	296.037	110.882
Årets resultat	211.077	168.988	-148.722	271.650	116.654
Naturejendomme, kostpris	833.928	821.839	817.820	817.791	812.573
Naturejendomme, regnskabsmæssig værdi	288.830	283.846	332.247	338.063	340.913
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	12.941	5.609	2.415	8.514	93.937
Aktiver i alt	3.367.593	3.137.862	2.413.510	2.633.391	2.341.210
Egenkapital	2.969.819	2.806.420	2.169.278	2.337.080	2.091.063
Eksterne uddelinger, netto	52.012	83.325	23.130	30.856	19.797
Interne uddelinger	47.877	80.727	34.274	34.780	124.652
Uddelinger i alt	99.889	164.052	57.404	65.636	144.449
NATURFONDENS NØGLETAL					
Egenkapitalens forrentning	7,3%	6,8%	-6,6%	12,3%	5,7%
Soliditetsgrad	88,2%	89,4%	89,9%	88,7%	89,3%
Gennemsnitligt antal medarbejdere	20	18	16	15	13

Hovedtal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens gældende version af "Anbefalinger & Nøgletal".

Egenkapitalens forrentning beregnes som: Årets resultat i procent af gennemsnitlig egenkapital.

Soliditetsgrad beregnes som: Egenkapital i procent af aktiver i alt.

UDVIKLING I AKTIVITETER

Naturfonden har i 2024, som i de foregående år, arbejdet for at opfylde sit formål, nemlig naturens bevarelse og udvikling og de vilde dyrs beskyttelse i Danmark. Det er sket via drift og genopretningsprojekter på Naturfondens naturarealer og støtte af forsknings-, forvaltnings- og formidlingsprojekter udenfor Naturfonden.

UDVIKLINGEN I ØKONOMISKE FORHOLD

Årets resultat er opgjort til et overskud på 211.077 t.kr. mod et overskud på 168.988 t.kr. i 2023.

Årets nettoomsætning på 18.466 t.kr. er 2.855 t.kr. højere end 2023, mens drifts- og ejendomsomkostningerne er steget med 5.256 t.kr., primært grundet ekstraordinære lønreguleringer samt uforudsete reparationsarbejder på naturejendommene.

Det afledte bruttoresultat udgør -24.650 t.kr. sammenholdt med -22.209 t.kr. i forrige regnskabsår.

De fondsmæssige administrationsomkostninger er steget med 932 t.kr. til 5.416 t.kr. Stigningen skyldes dels øgede omkostninger til den faglige vurdering af indkomne donationsansøgninger, dels ekstra rekrutteringsudgifter.

Fonden har i 2024 modtaget gaver på i alt 1.514 t.kr.

Den væsentligste indtægtskilde for Fonden er afkastet fra investeringerne i værdipapirer og fast ejendom, som forvaltes af den af bestyrelsen etablerede investeringskomité og i samarbejde med professionelle porteføljemanagere. Risikorammen for formueforvaltningen sættes under hensyntagen til, at der løbende er behov for betydelige udbetalinger til drift af naturprojekter og til eksterne donationer. Investeringerne spredes såvel geografisk som på forskellige aktivklasser. Udgangspunkt for investeringsstrategien er, at Naturfonden foretager uddelinger i danske kroner. Bæredygtighed i investeringsporteføljen er prioriteret, og retningslinjer for investering diskuteres løbende med fondens formueforvaltere.

Ligesom i 2023 har udviklingen på de finansielle markeder bidraget til et positivt finansielt afkast, som i 2024 endte på netto 283.019 t.kr. mod 204.923 t.kr. i forgangne regnskabsår.

Med fradrag af tilbageførsler for tidligere meddelte uddelinger på 2.396 t.kr. udgør årets eksterne uddelinger netto 52.012 t.kr.

Naturfondens samlede aktiver er ved udgangen af regnskabsåret forøget med 229.731 t.kr. til 3.367.593 t.kr. Der er investeret i mindre arronderende arealer, men ikke i nye naturområder i 2024. Stigningen i aktiverne stammer hovedsageligt fra afkastet af investeringerne i værdipapirer og fast ejendom.

Årets resultat med fradrag af årets eksterne uddelinger og valutakursreguleringer overføres til egenkapitalen, som dermed andrager 2.969.819 t.kr. pr. 31. december 2024. Uddelingsrammen fastsættes til 300.000 t.kr.

ÅRETS RESULTAT VERSUS FORVENTET UDVIKLING

Fonden kom ud af 2024 med et bedre resultat end forventet, mestendels pga. af et betydeligt højere finansielt afkast. Der var således forudsat et positivt afkast på 4-6% baseret på Afkastrådets prognoser, men det realiserede afkast endte på ca. 10%.

Det realiserede nettoresultat på 211 mio. kr. skal således sammenholdes med et budgetteret resultat på 100-120 mio. kr.

EVENTUEL USIKKERHED VED INDREGNING OG MÅLING

Det er ledelsens vurdering, at der ikke er særlige usikkerheder vedrørende indregning og måling.

SÆRLIGE RISICI

FORMUEFORVALTNING

Fondens bestyrelse beslutter sammensætningen af

Fondens investeringer i dokumentet "Fondens retningslinjer for formueforvaltning". Heri sættes rammen for risikostyring i investering og forvaltning af fondens formue, og retningslinjerne implementeres gennem Fondens investeringskomité, som er sammensat af to bestyrelsesmedlemmer og en ekstern rådgiver. Fondens investeringer implementeres via formueforvaltere, og det bærende element i risikostyringen er diversificering af investeringerne. Investeringerne fordeles over et bredt spektrum af noterede og unoterede investeringer, herunder ejendomme og private equity, og der er et max på fordeling på både forvaltere og aktivklasser. Alle investeringer monitoreres løbende, og der udarbejdes rapportering månedsvist til investeringskomitéen og kvartalsvis til bestyrelsen.

Primære risici vedrørende formueforvaltning:

Faldende aktiekurser

Hovedparten af Fondens formue er investeret i noterede aktier og obligationer, som udgør 78% af Fondens finansielle investeringer. Risikoen overvåges og styres af investeringskomitéen via egne investeringer og mandater til forvaltere. Falder aktiemarkedene generelt med 5%, vil Fondens egenkapital falde med ca. 62 mio. kr. ekskl. skat, svarende til 2,1%.

Faldende Valutakurser

Fondens alternative investeringer er delvist placeret i aktiver baseret på udenlandsk valuta, primært EUR og USD. EUR-eksponeringen vurderes ikke væsentlig. 13,4% er direkte eksponeret for udsving i USD-kursen.

Valutarisikoen er ikke afdækket, men overvåges løbende af Fondens investeringskomité. En stigning eller et fald på 5% i USD vedrørende alternative investeringer vil påvirke Fondens egenkapital med ca. 5 mio. kr. ekskl. skat, svarende til 0,2%.

Stigende Renter

Naturfondens investeringer i ejendomsrelaterede udlejningsselskaber udgør 12% af de samlede finansielle investeringer. Det medfører eksponering overfor ændringer i renteniveauet, idet beregning af dagsværdi foretages ved hjælp af afkastkrav, som fastsættes vha. aktuelle markedsrenter. Stigende renteniveau vil således medføre faldende dagsværdier og modsat ved faldende renteniveau, hvilket vil påvirke størrelsen af Naturfondens resultat og egenkapital.

Baseret på værdierne ved udgangen af 2024, vil en stigning på 0,5 % i afkastkrav medføre en negativ påvirkning af Fondens årsresultat efter skat og egenkapital på ca. 31 mio. kr. Modsat vil et fald i afkastkrav på 0,5% have en positiv påvirkning af Fondens årsresultat og egenkapital med ca. 38 mio. kr.

DEN FORVENTEDE UDVIKLING

Ovenpå et par år med høj inflation og stigende renter bød 2024 på et fald i inflationen og især de europæiske renter, og på den baggrund var der i budgetlægningen for 2025 forudsat en stabilisering af de økonomiske vilkår i 2025. Det var også afspejlet i Afkastrådets prognoser fra efteråret 2024, som indikerede en inflation på under 2% og et finansielt afkast på 3-7% for børsnoterede værdipapirer.

Den betydelige geopolitiske og finansielle uro i årets første 4 måneder har imidlertid ført til betydelig større usikkerhed i prognoserne for året.

For 2025 forventer Naturfonden en faldende nettoomsætning. Det skyldes et forventeligt fald i indtægter fra Fondens naturområder i takt med, at de hidtil kommercielt drevne skov- og landbrugsarealer omlægges til natur.

Hvor der i de senere år har været en opdrift i omkostningerne forbundet med drift af Fondens naturarealer og investeringsejendomme, forventes i 2025 et mere stabilt omkostningsleje, dog selvsagt med forbehold for vejrlig og uforudsete skader mv.

I lyset af den finansielle uro er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at komme med et troværdigt bud på det finansielle resultat - og dermed det samlede resultat - for 2025.

Fonden forventer at uddele ca. 65 mio. kr. til eksterne projekter i 2025, dog beroende på resultatudviklingen, jf. ovenfor.

SKATTEFORHOLD

Danske fonde bliver som udgangspunkt beskattet efter de samme regler, som gælder for selskaber. Men når fonde vælger at foretage uddelinger til almennyttige formål, kan de trække beløbet fra i den skattepligtige indkomst. Hensigten med denne bestemmelse er at tilskynde fondene til at foretage uddelinger.

Naturfondens bestyrelse følger lovgivers intentioner og foretager derfor størst mulige udlodninger.

RESULTATOPGØRELSE

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER, T.KR.

NOTE		2024	2023
	NETTOOMSÆTNING	18.466	15.611
	Omkostninger naturejendomme:		
	Drifts- og ejendomsomkostninger	-34.936	-29.680
	Afskrivning af materielle anlægsaktiver	-8.180	-8.140
	BRUTTORESULTAT	-24.650	-22.209
1	Fondsmæssige administrationsomkostninger	-5.416	-4.484
	Depot- og bankgebyrer samt managementhonorar	-2.828	-934
	Andre driftsindtægter:		
	Gaver og arv	1.514	20.051
	Fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver	0	49
	Lejeindtægt investeringsejendom	7.035	6.850
	Andre driftsomkostninger:		
	Omkostninger investeringsejendom	-815	-865
	Tab ved salg af materielle anlægsaktiver	0	0
	RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER	-25.160	-1.542
	Indtægt af kapitalinteresse	41	-20.346
	Positiv dagsværdiregulering andre kapitalandele, der er anlægsaktiver	27.094	16.053
	Andre finansielle indtægter	312.545	239.791
	Negativ dagsværdiregulering andre kapitalandele, der er anlægsaktiver	-56.296	-30.512
	Andre finansielle omkostninger	-365	-63
	RESULTAT FØR SKAT	257.859	203.381
2	Skat af årets resultat, hensættelse til udskudt skat m.v.	-46.782	-34.393
3	ÅRETS RESULTAT	211.077	168.988
4	EKSTERNE OG INTERNE UDELINGER	99.889	164.052

AKTIVER

BALANCE PR. 31. DECEMBER, T.KR.

NOTE

	ANLÆGSAKTIVER	2024	2023
	Grunde og bygninger, naturejendomme	288.830	283.846
	Grunde og bygninger, ejendomme til naturgenopretning	0	0
	Grunde og bygninger, investeringsejendom	20.005	20.618
	Produktionsanlæg og maskiner	2.242	2.465
	Forudbetaling for materielle anlægsaktiver	0	3.456
5	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER I ALT	311.077	310.385
	Kapitalinteresse	110.595	112.454
	Andre kapitalandele	562.192	534.408
6	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER I ALT	672.787	646.862
	ANLÆGSAKTIVER I ALT	983.864	957.247
	OMSÆTNINGSAKTIVER		
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	982	768
	Andre tilgodehavender	18.549	38.531
7	Periodeafgrænsningsposter	272	291
	TILGODEHAVENDER I ALT	19.803	39.590
8	VÆRDIPAPIRER	2.293.423	2.134.113
	LIKVIDE BEHOLDNINGER	70.503	6.912
	OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	2.383.729	2.180.615
	AKTIVER I ALT	3.367.593	3.137.862

PASSIVER

BALANCE PR. 31. DECEMBER, T.KR.

NOTE

	EGENKAPITAL	2024	2023
	Grundkapital	1.600.000	1.600.000
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	8.497	10.356
	Henlæggelse til uddelinger, ramme	300.000	150.000
	Reserve for valutakursreguleringer	4.759	425
	Overført resultat	1.056.563	1.045.639
	EGENKAPITAL I ALT	2.969.819	2.806.420
	HENSATTE FORPLIGTELSE		
2	Hensættelse til udskudt skat	205.058	159.358
	HENSATTE FORPLIGTELSE I ALT	205.058	159.358
	GÆLDSFORPLIGTELSE		
9	Anden gæld	3.511	3.425
	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	3.511	3.425
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	4.202	1.283
	Bevilgede uddelinger	181.576	165.591
	Anden gæld	3.230	1.541
10	Periodeafgrænsningsposter	197	244
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	189.205	168.659
	GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	192.716	172.084
	PASSIVER I ALT	3.367.593	3.137.862

- 12 Personaleomkostninger
- 13 Betydningsfulde efterfølgende begivenheder
- 14 Særlige poster
- 15 Kontraktlige forpligtelser og eventualposter m.v.
- 16 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

EGENKAPITALOPGØRELSE

EGENKAPITALOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER, T.KR.

	Grundkapital	Reserve for nettoopskr. indre værdi	Uddellingsramme	Reserve for valutakursreguleringer	Overført resultat	I alt
2023						
Egenkapital 1. januar 2023	1.000.000	33.752	150.000	3.619	981.907	2.169.278
Modtaget gave	600.000				111	600.111
Uddelt for 2023, jf. note 4			-128.763			-128.763
Modtaget udbytte		-3.050			3.050	0
Valutakursreguleringer				-3.194		-3.194
Resultatdisponering, jf. note 3		-20.346	128.763		60.571	168.988
EGENKAPITAL 31. DECEMBER 2023	1.600.000	10.356	150.000	425	1.045.639	2.806.420
2024						
Egenkapital 1. januar 2024	1.600.000	10.356	150.000	425	1.045.639	2.806.420
Uddelt for 2024, jf. note 4			-52.012			-52.012
Modtaget udbytte		-1.900			1.900	0
Valutakursreguleringer				4.334		4.334
Resultatdisponering, jf. note 3		41	202.012		9.024	211.077
EGENKAPITAL 31. DECEMBER 2024	1.600.000	8.497	300.000	4.759	1.056.563	2.969.819

Opgørelse af dagsværdireserven for valutakursreguleringer vedrørende nettoinvestering i udenlandske enheder er i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i lovændring til årsregnskabsloven udelukkende foretaget fra og med 2020. Tidligere års valutakursreguleringer indgår således i overført resultat. Årets positive valutakursregulering skyldes væsentligst stigning i valutakursen på USD.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

PENGESTRØMSOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER, T.KR.

	2024	2023
Årets resultat	211.076	168.988
Reguleringer, jf. note 11	-228.958	-181.877
Ændring i tilgodehavender	7.612	-7.026
Ændring i leverandørgæld og anden gæld	4.647	-16
PENGESTRØMME FRA DRIFT FØR FINANSIELLE POSTER	-5.623	-19.931
Modtagne renteindtægter og lignende indtægter	52.096	44.458
Betalte renteomkostninger og lignende omkostninger	-365	-63
Betalte og modtagne udbytteskatter	1.396	-1.488
PENGESTRØMME FRA DRIFTEN	47.505	22.976
Køb og salg af materielle anlægsaktiver	-9.485	-7.784
Investering i finansielle anlægsaktiver	-52.652	-19.074
Køb og salg af værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver	112.736	-587.704
PENGESTRØMME FRA INVESTERINGER	50.599	-614.562
Årets udbetalte eksterne uddelinger	-36.027	-28.911
Modtagne gaver og arv	1.514	600.152
PENGESTRØMME FRA FINANSIERING	-34.513	571.241
Ændring i likvide beholdninger	63.591	-20.345
Likvide beholdninger primo	6.912	27.257
LIKVIDE BEHOLDNINGER ULTIMO	70.503	6.912

NOTER

NOTE	T.KR.	2024	2023
1	FONDSMÆSSIGE ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER		
	Bestyrelshonorarer	1.375	1.375
	Bestyrelsesomkostninger	357	113
	Fondsmæssige lønninger	1.989	1.824
	Øvrige administrationsomkostninger	1.695	1.174
	FONDSMÆSSIGE ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER I ALT	5.416	4.486
2	SKAT		
	SKAT AF ÅRETS RESULTAT		
	Beregnet skat af skattepligtig indkomst	0	0
	Udbytteskat, ikke refusionsberettiget	1.082	1.580
	Årets regulering af udskudt skat	45.700	32.813
	UDGIFTSFØRT SKAT	46.782	34.393
	HENSÆTTELSE TIL UDSKUDT SKAT		
	Ved salg af investeringsejendomme m.v.	2.334	12.475
	Efterregulering ved manglende udbetaling af hensatte beløb til donationer	121.058	102.533
	Vedrørende aktier	81.666	44.350
	HENSÆTTELSE 31. DECEMBER	205.058	159.358
	Hensættelse til udskudt skat fremkommer således:		
	Hensættelse 1. januar	159.358	126.545
	Indregnet i resultatopgørelsen for regnskabsåret	45.700	32.813
	Indregnet direkte på egenkapitalen for regnskabsåret	0	0
	HENSÆTTELSE 31. DECEMBER	205.058	159.358
3	FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING		
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	41	-20.346
	Overføres til uddelingsramme	202.012	128.763
	Overføres til overført resultat	9.024	60.571
	I ALT DISPONERING	211.077	168.988

NOTE T.KR.

4	EKSTERNE OG INTERNE UDDELINGER	2024	2023
	Eksterne uddelinger	54.408	88.390
	Tilbageførte uddelinger	-2.396	-5.065
	Eksterne uddelinger, netto	52.012	83.325
	Kapitalafgang af kommercielle beløb som følge af naturgenopretning, sidedillet med uddelinger	0	45.438
	Uddelinger, der fragår egenkapitalen	52.012	128.763
	Interne uddelinger, omkostninger og projekter vedr. egne naturejendomme, køb og forbedringer m.v. vedr. egne naturejendomme	47.877	35.289
	UDDELINGER I ALT	99.889	164.052

NOTE

5	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER, T.KR.	Grunde og bygninger natur- ejendomme	Grunde og bygninger investerings- ejendom	Produktions- anlæg og maskiner	Forudb. materielle anlægs aktiver	2024 I alt	2023
	Kostpris 1. januar	350.279	28.586	9.902	3.456	392.223	430.157
	Tilgang	8.633		852		9.485	9.065
	Afgang					0	-1.561
	Afgang kommerciel andel					0	-45.438
	Overført	3.456			-3.456	0	0
	Kostpris 31. december	362.368	28.586	10.754	0	401.708	392.223
	Afskrivninger 1. januar	66.433	7.968	7.437	0	81.838	73.414
	Årets afskrivninger	7.105	613	1.075		8.793	8.752
	Afgang					0	-329
	Overført					0	0
	Afskrivninger 31. december	73.538	8.581	8.512	0	90.631	81.838
	REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER	288.830	20.005	2.242	0	311.077	310.385

NOTE

6 FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER, T.KR.		Associeret	
KAPITALINTERESSE		selskab	
		2024	2023
	Kostpris 1. januar	102.098	102.098
	Tilgang	0	0
	Kostpris 31. december	102.098	102.098
	Opskrivninger 1. januar	10.356	33.752
	Årets opskrivninger	41	-20.346
	Modtagne udbytter	-1.900	-3.050
	Opskrivninger 31. december	8.497	10.356
	REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER	110.595	112.454

OPLYSNINGER VEDRØRENDE ASSOCIERET SELSKAB:

Navn: Ejendomsselskabet Nordtyskland IV A/S

Hjemsted: København

Retsform: Aktieselskab

Ejerandel: 47,9%

Stemmeandel: 47,9%

Selskabets resultat: 84 t.kr.

Selskabets egenkapital: 230.811 t.kr.

Ejendomsselskabet Nordtyskland IV A/S ejer kapitalandele i Ejendomsselskabet Nordtyskland Kommanditaktieselskab. Kapitalandene i den underliggende unoterede investering, hovedsagelig boligudlejningsejendomme, indregnes og måles til dagsværdi hos Ejendomsselskabet Nordtyskland IV A/S. Dagsværdien baseres ikke på grundlag af observationer på et aktivt marked. Dagsværdien vedrører væsentligst måling af tyske investeringsejendomme, som er foretaget af uafhængigt valuarfirma. De centrale forudsætninger for dagsværdien er fastsat ved anvendelse af en Discounted Cash Flow model, hvori bl.a. indgår individuel vurdering af de enkelte ejendommers forventede løbende drift, afkast, vedligeholdelsesstand, afkastkrav, beliggenhed, lejeforhold samt renteforhold ved regnskabsårets udløb.

De anvendte skøn ved målingen af selskabets kapitalandele i underliggende selskabs investeringsejendomme er ifølge sagens natur usikre og uforudsigelige. Faktiske begivenheder eller omstændigheder vil sandsynligvis afvige fra de i beregningerne forudsatte, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

ANDRE KAPITALANDELE

Posten andre kapitalandele, der ikke forventes afhændet, omfatter unoterede alternative investeringer i selskaber, der hverken er tilknyttede eller associerede virksomheder, og hvor ejerandel og stemmeret udgør mindre end 20%

Kategori			I alt	
	I	II	2024	2023
Kostpris 1. januar	227.362	176.471	403.833	359.081
Tilgang	0	129.199	129.199	77.597
Afgang	-34.159	-19.983	-54.142	-32.845
Kostpris 31. december	193.203	285.687	478.890	403.833
Dagsværdireguleringer 1. januar	116.565	14.010	130.575	173.906
Årets positive dagsværdireguleringer, indregnet i resultatopgørelsen	666	26.428	27.094	16.054
Årets negative dagsværdireguleringer, indregnet i resultatopgørelsen	-56.341	-21.435	-77.776	-56.192
Årets valutakursreguleringer, indregnet direkte på egenkapitalen	0	4.334	4.334	-3.193
Modtagne udbytter	0	-925	-925	0
Afgang	0	0	0	0
Dagsværdireguleringer 31. december	60.890	22.412	83.302	130.575
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER, DAGSVÆRDI	254.093	308.099	562.192	534.408

Kategori I omfatter kapitalandele i P/S og K/S, der hovedsagelig investerer i erhvervsudlejningsejendomme og boligudlejningsejendomme.

Kapitalandelene i de direkte unoterede investeringer indregnes og måles til dagsværdi, som ikke baseres på observationer på et aktivt marked. Dagsværdien vedrører væsentligst måling af danske investeringsejendomme, som er foretaget ved anvendelse af eksterne, uafhængige valuarer.

De centrale forudsætninger for dagsværdien er fastsat ved anvendelse af en Discounted Cash Flow model, hvori bl.a. indgår individuel vurdering af de enkelte ejendommers forventede løbende drift, afkast, vedligeholdelsesstand, afkastkrav, beliggenhed, leje forhold samt renteforhold ved regnskabsårets udløb.

De anvendte skøn ved målingen af fondens kapitalandele i selskaberne er ifølge sagens natur usikre og uforudsigelige. Faktiske begivenheder eller omstændigheder vil sandsynligvis afvige fra de i beregningerne forudsatte, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Kategori II omfatter andre private equity investeringer

Kapitalandelene indregnes og måles til dagsværdi, der som hovedregel ikke baseres på observationer på et aktivt marked. Dagsværdien relateres væsentligst til selskabernes underliggende investeringer.

Regnskabsmæssig dagsværdi 67.730 t.kr.

I kategorien indgår kapitalandele i selskaber, der investerer i udenlandske selskaber, hvor dagsværdiberegningen foretages i overensstemmelse med "International Private Equity and Venture Capital Guidelines". De centrale forudsætninger for anvendelse af dagsværdi baseres på sammenlignelige markedspriser for relevante handeler, kapitalforhøjelser eller delvist salg eller anvendelse af traditionelt vurderingsprincip for mikrofinans institutioner i form af multipler, som fastlægges ud fra virksomhedens rentabilitet og vækstpotentiale, egenkapitaltilvækst, faktisk afkast af egenkapital, virksomhedens og ledelsens evne til at gennemføre vækststrategien samt de pågældende landes økonomiske og politiske forhold og juridiske rammer. For visse børsnoterede kapitalandele, der handles aktivt, anvendes børsnoteret værdi.

Regnskabsmæssig dagsværdi 240.369 t.kr.

Endvidere indgår kapitalandele i andre selskaber, hvor centrale forudsætninger vedrørende dagsværdibegning i underliggende investeringer baseres på aktuelle mulige direkte eller indirekte sammenlignelige markedspriser for samme unoterede investeringer henholdsvis lignende noterede investeringer eller pengestrømme tilbagediskonteret med afkastkrav, fastsat i henhold til informationer fra sammenlignelige virksomheder. Hvis en pålidelig dagsværdi ikke kan opgøres, foretages målingen alternativt til kostpris med fradrag af eventuelle nedskrivninger.

De anvendte skøn ved målingen af fondens kapitalandele i selskaberne og deres underliggende mikrofinans selskaber er ifølge sagens natur usikre og uforudsigelige. Faktiske begivenheder eller omstændigheder vil sandsynligvis afvige fra de i beregningerne forudsatte, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

NOTE T.KR.

7 PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER - AKTIVER

Periodeafgrænsningsposter omfatter forudbetalte forsikringer og abonnemeter.

8 VÆRDIPAPIRER

2024

2023

Beholdningen omfatter obligationer og aktier, der er optaget til dagsværdi på grundlag af observationer på et aktivt marked (børskurser).

2.293.423

2.134.113

På beholdningen til dagsværdi er direkte i resultatopgørelsen indregnet følgende ændringer i dagsværdien, der indgår i posten "Andre finansielle indtægter" med netto positive beløb

195.568

169.287

9 ANDEN GÆLD

2024

2023

Beløbet, der omfatter huslejedepositum, forfalder således:

0-1 år

0

0

1-5 år

0

0

Efter 5 år

3.511

3.425

ANDEN GÆLD I ALT

3.511

3.425

NOTE T.KR.

10 PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER - PASSIVER

Periodeafgrænsningsposter omfatter forud indbetalte jagt- og huslejeindtægter.

11	PENGESTRØMSOPGØRELSE - REGULERINGER	2024	2023
	Af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver	-8.793	-8.753
	Fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver	0	49
	Gaver og arv	1.514	20.051
	Finansielle indtægter, anlægsaktiver	27.135	16.053
	Finansielle omkostninger, anlægsaktiver	-56.296	-50.858
	Finansielle indtægter, omsætningsaktiver	312.545	239.791
	Finansielle omkostninger, omsætningsaktiver	-365	-63
	Skat af årets resultat	-46.782	-34.393
	REGULERINGER I ALT	228.958	181.877

12 PERSONALEOMKOSTNINGER

Der har i 2024 været gennemsnitlig 20 heltidsstillinger i Fonden, (2023: 18) fordelt over hele landet.

	2024	2023
Løn og gager	14.426	12.593
Pensioner	1.041	843
Andre omkostninger til social sikring	113	249
PERSONALEOMKOSTNINGER I ALT	15.580	13.685

Heraf vederlag til ledelsen :

DIREKTIONEN	2024	2023
Hanne Haack Larsen:		
Løn	1.695	1.629
Pension	160	152
DIREKTIONEN I ALT	1.855	1.781
BESTYRELSEN	2024	2023
Mette Fabricius Skov, formand	400	400
Pernille Blach Hansen, næstformand	300	300
Bent Aaby	225	225
Bertil From	225	225
Marianne Holmer	225	225
BESTYRELSEN I ALT	1.375	1.375

NOTE T.KR.

13 BETYDNINGSFULDE EFTERFØLGENDE BEGIVENHEDER

Verdensøkonomien er fortsat inde i en turbulent periode. De kort- og langsigtede konsekvenser for renteniveau, inflation og aktiekurser er usikre og følges nøje af Naturfondens investeringskomité og formueforvaltere.

Ved udgangen af april måned 2025 er Fondens finansielle stilling isoleret set forringet med niveaumæssigt 146 mio. kr. før skat, heraf negativt afkast på ca. 126 mio. kr. vedrørende porteføljepapirer, uden hensynstagen til fondens private equity investeringer, for hvilke der ikke foreligger aktuelle oplysninger. En væsentlig del af det negative værdipapirafkast er urealiseret kursnedskrivning.

14 SÆRLIGE POSTER

Fonden har i 2023 modtaget en gave fra stifter, Aage V. Jensen Charity Foundation på 0,6 mia. kr. til forhøjelse af grundkapitalen, jf. egenkapitalopgørelsen for 2023.

15 KONTRAKTLIGE FORPLIGTELSE OG EVENTUALPOSTER M.V.**investeringer**

Der påhviler fonden kontraktlige kapitalindskudsforpligtelser på i alt 169,5 mio. kr., heraf 6,1 mio. USD (43,8 mio. kr.), og 8,0 mio. EUR (60,3 mio. kr.)

EVENTUALAKTIVER

Negativ ejendomsavanceskat på 119,9 mio. kr. der, i tilfælde af salg af Fondens naturejendomme, kan modregnes i positiv ejendomsavanceskat.

EVENTUALFORPLIGTELSE

Fonden deltager som kommanditist m.v. i kommanditselskaber og partnerselskaber o.l.. Fondens andel i egenkapitaler indgår i fondens balance med 562,2 mio. kr. Fondens maksimale hæftelse udgør egenkapitalandelene på 562,2 mio. kr., heraf 12,2 mio. USD (90,2 mio. kr.), 10,3 mio. GBP (92,4 mio. kr.) samt 12,6 mio. EUR (94,2 mio. kr.), med tillæg af indbetalingsforpligtelser på i alt 169,5 mio. kr. jf. ovenfor under kontraktlige forpligtelser.

Udskudt skat, der i tilfælde af salg hviler på Fondens naturejendomme m.v., udgør 185,2 mio. kr. Beløbet er ikke indregnet i årsregnskabet.

16 PANTSÆTNINGER OG SIKKERHEDSSTILLELSE.

I investeringsejendom, hvis regnskabsmæssige værdi udgør 20,0 mio.kr., er tinglyst ejerpantebreve på i alt 31,0 mio. kr. og skadesløsbrev på 5,0 mio. kr. Ejerpantebrevene og skadesløsbrevet er ikke stillet til sikkerhed. Endvidere er ejerforeningsvedtægter lyst pantstiftende for 0,5 mio. kr. til sikkerhed for forpligtelser overfor ejerforening.

I naturejendom, hvis regnskabsmæssige værdi udgør 51,6 mio. kr., er tinglyst ejerpantebrev på 110 mio. kr. Ejerpantebrevet er ikke stillet til sikkerhed.

Til sikkerhed for eventuel udnyttelse af kreditfacilitet hos pengeinstitut på 50 mio. kr., er stillet sikkerhed i børsnoterede værdipapirer, hvis regnskabsmæssige værdi er 999 mio. kr. samt i bankindestående på 33,6 mio. kr. Kreditfaciliteten er ultimo regnskabsåret ikke udnyttet.

NOTE HVORTIL DER IKKE HENVISES I ÅRSRAPPORTEN

Indsamlinger i 2024 er foretaget i overensstemmelse med Lov nr. 511 af 26. maj 2014 samt bekendtgørelse nr. 160 af 26. februar 2020 om indsamlinger mv.

Indsamlingerne er gennemført via donationsmodul på fondens hjemmeside og sociale medier. Beløbene er modtaget ved anvendelse af MobilePay og kontooverførsel.

	Overført fra 2023 t. kr.	Bruttoindtægt t. kr.	Direkte udgift t. kr.	Anvendt i 2024 t. kr.
Til bevarelse af naturen og beskyttelse af de vilde dyr i Danmark	0	37	28*	9
I alt	0	37	28*	9

*) Inkl. gebyr på 11 t.kr. til Indsamlingsnævnet.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for AAGE V. JENSEN NATURFOND for 2023 er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse C-mellem og de særlige tilpasninger som følge af, at der er tale om en erhvervsdrivende fond.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

GENERELT OM INDREGNING OG MÅLING

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførslers som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde fonden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå fonden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb. Herved fordeles kurstab og kursgevinst over aktivets eller forpligtelsens løbetid. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som vedrører forhold, der eksisterede på balancedagen.

OMREGNING AF FREMMED VALUTA

Årsregnskabet præsenteres i tusinde danske kroner (t.kr.), som også er fondens funktionelle valuta.

Transaktioner i fremmed valuta er i årets løb omregnet til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen under posterne andre finansielle indtægter og andre finansielle omkostninger.

For nettoinvestering i udenlandske enheder omregnes andele i resultatopgørelserne til en gennemsnitlig valutakurs for året og for andele i balanceposterne til balancedagens valutakurser. Valutakursforskelle, opstået ved omregning af andele i de udenlandske enheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser og ved omregning af andele i resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen i dagsværdireserven for valutakursreguleringer.

VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN OG VURDERINGER

Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger er omtalt i forbindelse med de poster, de vedrører, og indgår i note 6.

RESULTATOPGØRELSEN

NETTOOMSÆTNING

Nettoomsætningen indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang, og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget.

Nettoomsætningen indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget. I nettoomsætningen indgår tilskud og momscompensation.

DRIFTS- OG EJENDOMSOMKOSTNINGER

Drifts- og ejendomsomkostninger omfatter omkostninger til natur- og vildtpleje, naturformidling, publikumsfaciliteter, kulturanlæg, kultur- og bevoksningspleje, ejendomsskatter, forsikringer, vedligeholdelse, projektomkostninger, lønninger og øvrige omkostninger vedrørende naturejendommene.

FONDSMÆSSIGE ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

Fondsmæssige administrationsomkostninger omfatter honorarer til bestyrelse, løn og andre personaleomkostninger samt øvrige administrationsomkostninger.

ANDRE DRIFTSINDTÆGTER

Andre driftsindtægter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til fondens aktiviteter, herunder modtagne gaver, fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver og lejeindtægt af investeringsejendom.

ANDRE DRIFTSOMKOSTNINGER

Andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til fondens aktiviteter, herunder tab ved salg af materielle anlægsaktiver samt omkostninger incl. afskrivninger vedrørende investeringsejendom.

INDTÆGTER OG OMKOSTNINGER VEDRØRENDE KAPITALANDELE, DER ER ANLÆGSAKTIVER

Indtægt vedrørende kapitalinteresse i associeret selskab indregnes og måles i fondens resultatopgørelse med den forholdsmæssige andel af det associerede selskabs resultat efter skat og efter eliminering af intern avance og tab. Indtægter og udgifter vedrørende fondens andre kapi-

talandele i virksomheder, der ikke er hverken tilknyttede eller associerede, indregnes og måles i fondens resultatopgørelse som positive og negative dagsværdireguleringer med basis i andel i virksomhedernes resultat, som for ejendomsinvestering indeholder nettoværdiregulering af investeringsejendomme opgjort efter markedsværdiprincippet og for øvrige unoterede investeringer i bl.a. mikrofinansselskaber nettoværdiregulering baseret på deres regnskabsmæssige værdi, der er opgjort til dagsværdi.

ANDRE FINANSIELLE INDTÆGTER OG OMKOSTNINGER

Posterne andre finansielle indtægter og andre finansielle omkostninger indeholder væsentligst renteindtægter og rentekomkostninger, realiserede og urealiserede kursgevinster og kurstab vedrørende noterede værdipapirer, der er omsætningsaktiver, finansielle poster vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta samt rentetilæg og rentegodtgørelse ved skattebetaling. Andre finansielle indtægter og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

SKAT AF ÅRETS RESULTAT

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster direkte på egenkapitalen. Skat af årets resultat indeholder også udenlandske udbytteskatter, som ikke kan eller vil blive refunderet.

UDELINGER

Faktiske eksterne uddelinger for regnskabsåret samt kapitalafgang af naturejendommens kommercielle beløb, der sidestilles med uddelinger, vises og fragår direkte i uddelingsrammen under egenkapitalen. Eksterne uddelinger indregnes når disse er besluttet af bestyrelsen og meddelt ansøgeren, og fonden dermed har en juridisk forpligtelse over for modtageren. Den uddelingsmæssige kapitalafgang indregnes som hovedregel på tidspunktet for igangsætningen af besluttede genopretningsplaner for den enkelte ejendom.

BALANCEN

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger. Kostprisen reduceres med modtagne betalinger vedrørende fredning og rådighedsindskrænkning. Der afskrives ikke på naturarealer og grunde.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid.

For naturejendomme opgøres kostprisen for arealerne til oprindelig kostpris for den samlede ejendom samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen med fradrag af den heri beregnede kommercielle del, der som hovedregel afgangsføres kostprisen på tidspunktet for igangsætningen af besluttede genopretningsplaner for den enkelte ejendom. Kapitalafgangen af det kommercielle beløb sidestilles med uddeling og fragår derfor direkte på egenkapitalen.

Kostprisen for øvrige materielle anlægsaktiver omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

	Åremål	Restværdi
Bygninger, naturejendomme	15 - 20	0%
Faciliteter, naturejendomme	10	0%
Bygninger, investeringsejendom	30	0%
Produktionsanlæg og maskiner	5	0%

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgskostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger.

FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER

KAPITALINTERESSE I ASSOCIERET SELSKAB

Kapitalandele i associeret selskab indregnes og måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedens regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter moderfondens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab.

Associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til nul kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med moderfondens andel af den negative indre værdi, i det omfang det vurderes som uerholdeligt.

Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavender, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser i det omfang, moderfonden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den associerede virksomheds underbalance.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associeret selskab overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsesværdien. Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i årsregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes frem til afståelsestidspunktet.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inklusiv forventede omkostninger til salg eller afviklingen. Fortjeneste og tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Ved køb af nye associerede virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet.

ANDRE KAPITALANDELE

Posten andre kapitalandele er investeringer i unoterede virksomheder, der ikke er hverken tilknyttede eller associerede og ikke forventes afhændet, måles til dagsværdi. Såvel realiserede som urealiserede dagsværdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen. Urealiserede valutakursændringer ved omregning af investeringer i udenlandsk valuta til DKK indregnes direkte under egenkapitalen i reserve for valutakursreguleringer.

NEDSKRIVNING PÅ ANLÆGSAKTIVER

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver og kapitalandele i associeret selskab vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettoindtægter fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen.

TILGODEHAVENDER

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi. Der nedskrives til nettorealisationsværdien med henblik på at imødegå forventede tab.

PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

Periodeafgrænsningsposter, som er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

VÆRDIPAPIRER

Værdipapirer, der er indregnet under omsætningsaktiver, består af børsnoterede aktier og obligationer, der måles på grundlag af observationer på et aktivt marked til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

LIKVIDE BEHOLDNINGER

Likvide beholdninger omfatter indestående på bankkonti samt kontante beholdninger.

EGENKAPITAL

Grundkapitalen er fondens kapital, der er indskudt ved fondens stiftelse, samt senere gaver der er ydet til forhøjelse af grundkapitalen.

Henlæggelse til uddeling er den ramme for uddelinger, bestyrelsen har besluttet til brug for beslutning om faktiske uddelinger i det kommende eller senere regnskabsår. Beløbet for rammen indgår som en bestanddel af årets resultatdisponering og som henlæggelse under egenkapitalen. Reserve for valutakursreguleringer omfatter urealiserede gevinster og tab ved valutaomregning af investeringer i udenlandske enheder.

Gaver i form af kontantbeløb og værdi af naturejendomme, der er ydet umiddelbart efter fondens stiftelse, er posteret direkte på overført resultat og er reduceret med den herpå hvilende skatteforpligtelse. Øvrige senere gaver, der ikke gives som grund- eller kapitalforhøjelse, indtægtsføres i resultatopgørelsen.

SKAT OG UDSKUDT SKAT

Fonden er underlagt skattelovgivningen for fonde, og den skattepligtige indkomst opgøres i overensstemmelse hermed. Skattelovgivningen for fonde tillader skattemæssige fradrag for hensættelser til senere uddelinger. Som følge heraf har fonden muligheden for at reducere en eventuel skattepligtig positiv indkomst til nul. Det skattemæssige fradrag for hensættelse til senere uddeling tillades ikke indregnet regnskabsmæssigt, hvorfor der opstår en udskudt skatteforpligtelse herpå. Denne skatteforpligtelse indgår i beregningen af den udskudte skat.

Da fondens formål bl.a. omfatter at erhverve, eje og drive naturarealer, er det ikke sandsynligt, at skatteforpligtelsen, der hviler på naturejendommene, fremover vil blive aktuel. Derfor hensættes denne skatteforpligtelse ikke i årsregnskabet.

BALANCEN FORTSAT

Udskudt skat vedrørende øvrige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier på aktiver og forpligtelser indregnes som hovedregel i årsregnskabet. Der foretages imidlertid en vurdering af fondens mulighed for som følge af de skattemæssige fradrag for hensættelse til senere uddeling at disponere den skattepligtige indkomst til nul for regnskabsåret og kommende regnskabsår. Denne vurdering kan medføre, at der ligeledes ikke i årsregnskabet indregnes udskudt skat på forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier på aktiver og forpligtelser.

GÆLDSFORPLIGTELSE

FINANSIELLE GÆLDSFORPLIGTELSE

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

BEVILGEDE UDDELINGER

Bevilgede uddelinger, ført under kortfristede gældsforpligtelser, består af foretagne uddelinger, der er disponeret, både hvad angår formål/modtager som beløb og tidspunkt, men som på statutidspunktet endnu ikke er betalt.

ØVRIGE GÆLDSFORPLIGTELSE

Øvrige gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører samt anden gæld, måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under kortfristede gældsforpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømmene for året fordelt på driftsaktivitet, investeringsaktivitet og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvide beholdninger samt likvide beholdninger ved årets begyndelse og slutning.

PENGESTRØMME FRA DRIFTSAKTIVITET

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt skat.

PENGESTRØMME FRA INVESTERINGSAKTIVITET

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af materielle og finansielle anlægsaktiver samt køb og salg af værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver.

PENGESTRØMME FRA FINANSIERINGSAKTIVITET

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter årets betalinger af eksterne uddelinger samt årets modtagne gaver og arvebeløb.

LIKVIDE BEHOLDNINGER

Likvide beholdninger omfatter bankindeståender og kontantbeholdning.

**AAGE V.
JENSEN**
NATURFOND

Kampmannsgade 1, 6. Sal
1604 København V
CVR: 30 20 55 96
Telefon: 33 13 21 45
Email: natur@avjf.dk